

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

Kinderopvang De Basis

Inhoudsopgave

1	Voorwoord	5
2	Pedagogisch beleidsplan	6
2.1	Onze Visie.....	6
2.2	Visie op opvoeding.....	8
2.3	Visie op de maatschappij	8
3	Pedagogisch doel.....	9
3.1	Het bieden van emotionele veiligheid	9
3.1.1	Vaste leidsters op de groep	10
3.1.2	Ieder kind en iedere ouder worden begroet	10
3.1.3	Er als leidster echt zijn voor uw kind	10
3.1.4	Een goede communicatie met ouders tot stand te brengen	10
3.1.5	Mentorkind	11
3.1.6	Zorgen voor veel herkenning door een vast dagritme.	11
3.1.7	Zorgen voor een 'eigen plek'	11
3.1.8	Uw kind langzaam laten wennen in de groep	11
3.1.9	Zorgen voor cohesie in de groep	11
3.1.10	Werken aan een goede sfeer op de groep	12
3.1.11	Duidelijke gedragsregels afspreken op de groep.....	12
3.2	Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competentie ...	13
3.2.1	Motorische ontwikkeling	13
3.2.2	Aansluiten	13
3.2.3	Oefenen	13
3.2.4	Vallen en opstaan	14
3.2.5	Zelfstandigheid en zelfredzaamheid.....	14
3.2.6	Mondigheid en communicatie.....	15
3.2.7	Cognitieve ontwikkeling.....	15
3.2.8	Taalontwikkeling	15
3.2.9	Expressie	16
3.2.10	Spelend leren.....	16
3.2.11	Individuele aandacht	16
3.3	Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competentie	17
3.3.1	Sociaal-emotionele ontwikkeling.....	17
3.3.2	Rol van de leidster	18
3.3.3	Baby's.....	18
3.3.4	Dreumesen en peuters	18
3.4	Overdragen van normen en waarden.....	19
3.4.1	Omgaan met diversiteit	20
3.4.2	Rol van de leidster/stagiaire	20
3.4.3	Openheid	20
3.4.4	Ontplooiing van de identiteit.....	21
3.4.5	Van elkaar leren.....	21
3.4.6	Gedragsnormen binnen Kinderopvang De Basis	21
3.4.7	Omgaan met positief gedrag	22

	3.4.8	Omggaan met negatief gedrag.....	22
4		Toegevoegde waarde ontwikkeling kinderen in een groep.....	23
	4.1	Spel, activiteiten en omgeving.....	23
	4.2	Feesten en rituelen.....	23
5		Overige zaken rondom uw kind.....	24
	5.1	Lichamelijke behoefte.....	24
	5.1.1	Lichamelijke verzorging.....	24
	5.1.2	Zindelijkheid.....	24
	5.2	Behoeftte aan affectie en geborgenheid.....	24
	5.3	Behoeftte aan veiligheid, duidelijk en continuïteit.....	24
	5.4	Behoeftte aan erkenning en waardering.....	25
	5.5	Behoeftte aan ontwikkeling en competentie:.....	25
	5.6	Behoeftte om een goed mens te zijn.....	25
6		Fysieke kenmerken van ons kinderdagverblijf.....	27
	6.1	Accommodatie.....	27
	6.2	Buitenbedden.....	28
	6.3	Persoonlijke eigendommen.....	28
7		Algemene kenmerken van de opvang.....	29
	7.1	Openingstijden.....	29
	7.2	Stamgroepen en beroepskracht-kind-ratio.....	29
	7.3	3+ groep.....	29
	7.4	Stimulance groep.....	30
	7.5	Inventaris en inrichting.....	30
	7.6	Materiaal.....	30
	7.7	Luiers.....	31
	7.8	3-uursregeling.....	31
	7.9	Zorgen voor vier ogen, vier oren en transparantie.....	31
	7.10	Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.....	32
	7.11	GGD-inspectie.....	32
8		Het volgen van de ontwikkeling van uw kind.....	33
	8.1	Signaleren.....	33
	8.2	Zorgen en problemen.....	34
9		Gezondheid en voeding.....	35
	9.1	Gezondheid.....	35
	9.1.1	Ongelukken met kinderen.....	35
	9.1.2	Toedienen van medicijnen.....	35
	9.1.3	Paracetamol.....	36
	9.1.4	Hygiëne.....	36
	9.2	Voeding.....	37
	9.2.1	Allergie/ dieet/ beperking.....	37
	9.2.2	Zorg en aandacht bij het eten.....	37
	9.2.3	Plezier en gezelligheid tijdens het eten.....	39
	9.2.4	Hygiëne en kwaliteit bij het eten.....	39

10	Het kind centraal	40
10.1	Ouderbeleid & afstemmen	40
10.2	Het belang van uw kind staat hierbij centraal	40
10.3	Oudercontacten & Oudergesprekken	41
10.4	Vaste gespreksmomenten	41
10.5	Invloed via de oudercommissie	41
10.6	Klachtenregeling.....	41
10.7	Organisatorisch beleid	42
11	Kenmerken van de groepsleiding	43
11.1	Personeelsbeleid & Personeelsbezetting.....	43
11.1.1	Profielschets leidster	43
11.1.2	Huishoudelijke taken	43
12	Nawoord.....	45
13	Bijlage 1.....	46
13.1	Ons dagritme.....	46

1 Voorwoord

Kinderopvangcentrums zijn inmiddels een vertrouwd beeld geworden in onze maatschappij. Dagelijks bezoeken vele kinderen de verschillende opvangcentrums, zo ook onze locatie van Kinderopvang De Basis. Wij nemen in de tijd dat u werkt of studeert, de zorg van uw kind over. Het is een grote stap om je dierbaarste bezit tijdelijk toe te vertrouwen aan derden. Wij zijn ons heel erg bewust van deze grote verantwoordelijkheid, en we nemen om deze reden graag de tijd om een goede verstandhouding tot stand te brengen en te behouden met de kinderen en ouders/verzorgers.

Om op een goede verantwoordelijke manier zorg te dragen voor uw kind, hebben wij een pedagogisch beleid ontwikkeld. Het is bestemd voor (nieuwe) ouders, (nieuwe) medewerkers en andere belangstellenden. Wij willen u door dit beleid een beeld geven van onze pedagogische visie en werkwijze. Om een volledig beeld te schetsen voor u, hebben wij ervoor gekozen het beleidsplan stapsgewijs en uitvoerig voor u te beschrijven, we scheppen immers graag duidelijkheid.

In dit beleid beschrijven wij onze visie met betrekking tot de uitvoering van de te verlenen zorg. De vier pedagogische doelen van Riksen-Walraven, zijn voor alle kindcentrums een verplicht uitgangspunt, elk kindcentrum kan deze naar eigen overtuiging of inzicht vormgeven. Door deze door te nemen kunt u kijken of onze uitvoering parallel ligt met uw wensen en of voorkeuren in de opvoeding van uw kind.

Met een open en eenduidig beleid bieden wij voor ouders, medewerkers en kinderen houvast. Kinderopvang De Basis is een plek waar uw kind zich thuis zal voelen!

Tenslotte wens ik u, namens de directie, veel plezier met het lezen van dit pedagogisch beleid.

Mélanie van den Elzen
Directrice van Kinderopvang De Basis

2 Pedagogisch beleidsplan

Het pedagogische beleidsplan is beschreven voor de leeftijden 0 t/m 4 jaar.

2.1 Onze Visie

Kinderopvang de Basis is een kinderdagverblijf welke twee vestigingen heeft. Kinderdagverblijf De Basis heeft een vestiging voor de Koninklijke vliegbasis welke bestaat uit twee verticale (0 tot en met 4 jaar) groepen, genaamd “De Pilotjes” ,en “De Mariniertjes” De andere vestiging van Kinderopvang De Basis staat op de koninklijke vliegbasis en heeft één verticale groep De “Generaaltjes” (0 tot en met 4 jaar.)

Beiden vestigingen hebben een eigen LRK nummer. Het zijn twee vestigingen van Kinderopvang De Basis met dezelfde werkwijze en ook grotendeels dezelfde inrichting. Beide vestigingen hebben dezelfde locatie manager. Om deze redenen hanteren wij één en hetzelfde pedagogische beleidsplan voor beide locaties.

Door kleinschalig te werken hebben wij voor elk kind veel individuele aandacht en kunnen we inspelen op de behoefte van het kind en de wensen tot betrekking van de opvoeding van de ouder. Ieder kind is namelijk uniek. Zijn of haar ontwikkeling is een samenspel van aanleg/karakter, het opvoedingsklimaat en de omgeving. Met andere woorden; de ervaringen die het kind van buitenaf opdoet zijn naast aanleg en karakter bepalend voor zijn ontwikkeling.

Wij creëren in eerste plaats een veilig en vertrouwde sfeer zodat kinderen zich vertrouwd en veilig voelen, dit maakt dat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. Continuïteit en professionaliteit dragen daar uiteraard aan bij. De kinderen hebben elke dag een vertrouwd pedagogisch medewerker. Wij vinden het erg belangrijk dat er minimaal twee vaste professionele pedagogisch medewerkers op de groep aanwezig zijn.

Wij bieden door de dag heen ontwikkelingsgerichte activiteiten aan door middel van een voor en vroegschoolse educatie programma, en is uw kind al wat ouder, dan bieden we de 3+ groep. Op de 3+ groep worden de kinderen aangesproken met activiteiten die hen voorbereiden op de basisschool. We hebben een vaste medewerker in dienst die zorg draagt voor de voorbereidingen voor alle activiteiten, tevens beschikt deze medewerker ook over de jaren ervaring in het basisonderwijs als kleuter en gym juf. De kinderen krijgen veel ruimte om zich te ontwikkelen en op onderzoek uit te gaan. Wij zorgen hierbij voor passend spel materiaal zoals de natuurtuin en het een gymlokaal. Op de groep vind u uitdagende hoeken waardoor ieder kind een leerzame, gezellige en uitdagende dag bij ons heeft.

Op de buitenspeelplaats, waar de kinderen heerlijk kunnen spelen, vindt u naast de natuur, en moestuin waar de kinderen kennis kunnen maken met zaaien, verzorgen en het uiteindelijk eten van groente en fruit ook kippen en pony's. Door de kinderen opvang te bieden in deze omgeving en hen regelmatig te betrekken bij de dierenverzorging komen de kinderen vanzelfsprekend veel in contact met dier en natuur.

Voor de kinderen is het van belang dat er goed contact is tussen ouders en de pedagogisch medewerkers. Een prettig gevoel van de ouder op de opvang heeft ook een positieve weerslag op het kind. Door regelmatig contactmomenten te realiseren voor u als ouder met de mentor van uw kind dragen we hier graag persoonlijk zorg voor.

Tweetalige opvang

Daarnaast biedt Kinderopvang de Basis tweetalige opvang aan. Dit houdt in dat we zowel Nederlands als Engels spreken op de groepen, zonder dat één van de twee talen als voorkeurstaal wordt gebruikt.

Met name voor jonge kinderen is het belangrijk dat de talen goed gescheiden worden aangeboden (één persoon, één taal). Wat houdt dit precies in: één van de leidsters op de groep spreekt Nederlands en de ander Engels. In de ochtend wordt kenbaar gemaakt wie Engels zal spreken op de groep bij de deur en de foto's van de groep. Kinderen vinden dit over het algemeen erg leuk. Kinderen reageren op de gesproken taal in de taal van hun voorkeur. Bij de groepen: De Pilotjes en Mariniertjes spreekt 1 op de drie leidsters Engels. Bij de groep: De Generaaltjes spreekt 1 op de twee leidsters Engels. Emotioneel voelen kinderen zich erg veilig hierbij omdat er altijd leidster aanwezig zijn die Nederlands en Engels spreken, en 80% van de lichaamstaal al duidelijk maakt wat er bedoeld wordt.

Tweetalige opvang past in een samenleving waarin Engels een steeds grotere rol speelt. Door al op jonge leeftijd aan Engels te beginnen, wordt de taalgevoeligheid van kinderen optimaal benut. En juist op deze leeftijd pikken ze taal goed op.

Een tweetalig opgevoed kind leert op latere leeftijd gemakkelijker meer talen bij. Kinderen in een tweetalige omgeving hebben ook al snel in de gaten dat één en het hetzelfde voorwerp met meerdere woorden benoemd kan worden. Dit geeft hen een voorsprong in de cognitieve ontwikkeling. Deze beleidsvormen zijn in samenspraak met Kentalis tot uiting gekomen en worden met de laatste nieuwtjes van Kentalis gewaarborgd.

Bent u benieuwd hoe alle bovengenoemde aspecten tot uiting komen dan kunt u meer lezen in ons beleid op de site, of bel op voor het maken van een afspraak, onze medewerkers geven u graag een vrijblijvende rondleiding met uitleg.

Belangrijke uitgangspunten zijn:

- Stimuleren van zelfstandigheid
- Ontwikkelen van een positief zelfbeeld
- Consequent en toch flexibel opvoeden
- Bevorderen van 'lerende' vaardigheden (taalontwikkeling, motoriek)
- Leren om te gaan met emoties
- Veel ruimte geven aan creativiteit
- Altijd uitgaan van de eigen mogelijkheden en inbreng
- Veel aandacht besteden aan sociale vaardigheden
- Overbrengen van normen en waarden

2.2 Visie op opvoeding

Kinderen de kans geven om zich te ontwikkelen tot tevreden personen die goed functioneren in de samenleving. Kinderen in staat stellen zich potentieel ten volle te realiseren. Uiteraard hebben de leidsters op het kinderdagverblijf hierin een belangrijke rol. Om de kwaliteit van opvoeden te waarborgen, gebruiken wij als leidraad de 4 belangrijke competenties van Riksen-Walraven:

1. Het bieden van emotionele veiligheid.
2. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competentie.
3. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competentie.
4. Overdragen van waarden en normen.

Deze basisdoelen kunnen niet los van elkaar gezien worden. Ze zijn hiërarchisch en opeenvolgend. Dat wil zeggen dat er in mindere of meerdere mate aan een doel voldaan moet zijn, voordat een kind zich kan ontwikkelen op het volgende vlak. Zonder sociaal-emotionele veiligheid is het niet mogelijk om de persoonlijke competentie van kinderen te ontwikkelen of over normen en waarden te praten. In de volgende paragraaf zullen de betekenis van de basisdoelen verder geconcretiseerd worden. Ook zal er besproken worden hoe ons beleid er met betrekking tot deze doelen uitziet.

2.3 Visie op de maatschappij

Wij zien ieder mens in een relatie tot een ander individu als gelijkwaardig. Wij willen met ieder kind, iedere ouder of college een gelijkwaardige relatie opbouwen. Wij begeleiden uw kind om nu en later op een open manier in de maatschappij komen te staan.

3 Pedagogisch doel

U kunt om verschillende redenen kiezen om de opvang van uw kind gedeeltelijk uit te besteden. De meest voorkomende reden is dat u werkt en dat u uw kind een vaste plek wilt geven; daar waar uw kind zich prettig voelt en zich volop kan ontwikkelen. Kinderopvang De Basis biedt opvang aan kinderen in de leeftijd van 0 tot en met 4 jaar. Het kinderdagverblijf is een dienstverlenende organisatie die, waar mogelijk, tegemoet komt aan de belangen en wensen van de ouders. Bij de invulling van de opvang staan de belangen van het kind centraal. Elk kind is uniek. We willen eraan bijdragen dat uw kind in de gelegenheid wordt gesteld om tot volledige ontplooiing te komen. Op deze manier kan hij zich ontwikkelen tot een evenwichtig en gelukkig mens.

3.1 Het bieden van emotionele veiligheid.

Het bieden van een gevoel van veiligheid is van groot belang voor uw kind. Behalve dat het ervaren van veiligheid bijdraagt aan zijn welbevinden, is een veilig klimaat op de groep de belangrijkste voorwaarde voor de verdere ontwikkeling van uw kind. Immers, een kind dat zich niet veilig voelt, zal weinig interesse tonen in zijn omgeving. Het zal niet geconcentreerd kunnen spelen en niet ontspannen om kunnen gaan met andere kinderen.

Door het bieden van een veilig klimaat op het kinderdagverblijf, kan het kind profiteren van de mogelijkheden die zijn omgeving hem bieden. Welbevinden kan worden omschreven als een algemene positieve toestand waarin een kind verkeert. Alledaagse uitdrukkingen als 'lekker in je vel zitten' en 'het naar je zin hebben' benaderen het begrip eigenlijk het allerbeste. De groepsleiding bewaakt het welbevinden van de kinderen en streeft ernaar dat alle kinderen zich op de positieve 'pool' bevinden van eigenschappen van welbevinden. Ons streven is er bovendien op gericht om uw kind te leren dat hij, naast de unieke relatie met zijn ouders, met meerdere mensen een relatie kan aangaan zonder dat dit gevolgen heeft voor een eerder aangegane relatie. Hierbij gaan wij ervan uit dat een hechtingsrelatie zoals die tussen ouder en kind bestaat, nooit dezelfde zal zijn als die tussen groepsleiding en kind. Het kinderdagverblijf biedt een plaats waar kinderen zich thuis voelen. Het is geen vervanging voor thuis; hoogstens een aanvulling.

In de praktijk betekent dit:

De ontwikkeling van een kind is een dynamisch proces. Het kind wordt door de omgeving (ouders, familie, leidsters) gestimuleerd om nieuwe dingen te leren. Hij groeit in lichamelijk, geestelijk en emotioneel opzicht.

Wanneer uw kind rijp is voor de volgende stap bieden wij hem hiervoor de ondersteuning die het kind vraagt in emotioneel opzicht en spelaanbod. We laten hiermee zien vertrouwen te hebben in uw kind en laten hem merken dat hij ten allen tijden steun kan krijgen van de leidster als hij daar behoefte aan heeft. Door goed te kijken naar uw kind en via het contact met zijn ouders komen we te weten waar uw kind op dat moment in zijn ontwikkeling is. We maken gebruik van deze "gevoelige" periodes en stimuleren uw kind. Wanneer we zeker weten dat een kind iets al kan, maar net dat ene stukje zelfvertrouwen nog niet heeft, proberen we hem met veel aanmoediging en vertrouwen zover te krijgen om het toch te proberen. Als het dan goed afloopt, geeft dat uw kind een zeer tevreden gevoel en krijgt hij plezier in datgene wat hij zojuist geleerd heeft. Wanneer u uw kind komt brengen en halen, is er tijd om

over uw kind te praten. Hoe de dag is geweest en wat uw kind bezighoudt als hij hier is. Daarnaast kunnen wij met uw toestemming uw kind volgen in zijn ontwikkeling en dit schriftelijk vastleggen. Dit kan voortgezet worden op de basisschool. Er wordt gewerkt met een kindvolgsysteem.

Wij proberen op de volgende manieren een veilig klimaat te bevorderen:

3.1.1 Vaste leidsters op de groep.

In vakanties of bij ziekte proberen we zoveel mogelijk dezelfde invalskrachten in te roosteren, zodat continuïteit kan plaatsvinden. De hoeveelheid leidsters die ingezet worden is afhankelijk van BKR. Meestal zijn dit drie leidsters per groep. Daarnaast ontvangen wij ook stagiaires. We treven er naar alle personeelsleden en stagiaires zoveel mogelijk op dezelfde groep en dezelfde dagen te laten werken. Echter wordt hier wel van afgeweken zie ziekte of verlof/ vakantie van medewerkers. Mocht er een wisseling plaats vinden of worden er minder personeelsleden ingezet omdat er minder kinderen aanwezig zijn, dan dragen we altijd onderling zorg voor een goede overdracht aan de medewerker die ingezet wordt. Daarnaast maken we altijd een sterke combinatie. Met een sterke combinatie kijken we naar de ervaring van de medewerkers en de vaste gezichten van de kinderen.

Vaste gezichten criterium

Een vaste, vertrouwde pedagogisch medewerker biedt emotionele veiligheid aan een kind. Dus als het kind aanwezig is, werkt er die dag minimaal 1 vast gezicht van het kind op de groep. De medewerker weet hoe het kind zich ontwikkelt, waar het behoefte aan heeft en waar het gestrest van raakt. De vaste gezichten mogen niet te vaak wisselen. Daarom geldt:

Zijn er 1 of 2 pedagogisch medewerkers vereist bij een groep volgens BKR? Dan zijn er maximaal 2 vaste gezichten voor een baby. Voor kinderen van 1 jaar en ouder maximaal 3

Bij 3 of meer pedagogisch medewerkers zijn er maximaal 3 vaste gezichten per baby. Voor kinderen van 1 jaar en ouder maximaal 4

Afwijken van het vaste gezichte criterium kan bij kinderopvang De Basis wel voor komen in geval van ziekte, verlof of vakantie. Echter gebeurt dit niet langer dan 4 aaneengesloten weken. Zou de medewerker onverhoopt langer dan vier weken uitvallen dan krijgt het kind een ander vast gezicht toegewezen. Het waarborgen van de emotionele veiligheid doen we zoals vermeld bij de vaste leidster op de groep door een sterke combinatie van personeel in te zetten welke een overdracht heeft gekregen van het (vorige) vaste gezicht die nu niet aanwezig is.

3.1.2 Ieder kind en iedere ouder worden begroet.

Door ouder en kind bewust te begroeten, voelen zij zich 'gezien' en welkom.

3.1.3 Er als leidster echt zijn voor uw kind.

Door een sensitieve houding aan te nemen, houdt ze zoveel mogelijk rekening met zijn behoeften en gevoelens. Zo wil het ene kind veel op schoot, de ander doet liever een spelletje of wil graag "meehelpen". Om op de juiste manier te reageren op de signalen van een kind, observeert de pedagogisch medewerker veel. Ze probeert zich in te leven in wat een kind aan het doen is, luistert naar wat hij te zeggen heeft en sluit dan aan.

3.1.4 Een goede communicatie met ouders tot stand te brengen.

Om de behoeften en gevoelens van het kind beter te herkennen, is overleg met ouders belangrijk. Zij kunnen immers bijzonderheden, specifieke gedragingen en

---

eigenschappen van hun kind overbrengen. Ook is het een manier om met ouders op één lijn te komen wat betreft de opvoeding.

Binnen Kinderopvang De Basis kennen we verschillende momenten en manieren om de communicatie tot stand te brengen. Al bij het intakegesprek bespreken we met ouders de wensen, voorkeuren, voedingsschema's, slaaptijden en andere bijzonderheden omtrent hun kind. Iedere zes maanden bieden we bij de opvangkinderen een evaluatie aan om de afgelopen periode te bespreken en te evalueren hoe de opvang verloopt. Daarnaast krijgen de ouders iedere dag een persoonlijke overdracht van de pedagogisch medewerker die met hun kind gewerkt heeft. Tot slot werken we bij de kinderen van de leeftijd tot 1 jaar met een overdrachtschrift waarin alle belangrijke gegevens van die dag vermeldt staan en eventuele bijzonderheden genoemd kunnen worden door de ouders zelf. Er wordt ook in geschreven wat we hebben gedaan die dag en hoe het kind dit vond.

3.1.5 Mentorkind

Tijdens het intake gesprek dat u voorafgaande van de start van de opvang krijgt zal worden verteld wie aangewezen zal worden als mentor van uw kind. Dit zal de leidster zijn die de meeste zorg zal dragen voor uw kind gedurende zijn of haar verblijf op de opvang. Mocht het zijn dat u wisselt van dag dan kan het zijn dat u in dat geval een andere mentor aangewezen zal krijgen.

De kinderen van 0 tot 4 jaar worden door hun mentor gevolgd in hun ontwikkeling door middel van een kindvolgsysteem. Elke 5 á 6 maanden rapporteert de mentor middels een gesprek aan de ouder hoe de ontwikkeling op de volgende gebieden verloopt. De Sociale emotionele ontwikkeling, Taalspraak ontwikkeling en de Motorische ontwikkeling komen aan bod, in een objectief observatiesysteem die evenredig loopt met de volglijnen van het consultatiebureau. Tijdens dit moment kunt u ook op andere vlakken van de opvoeding ondersteuning vragen. Uw mentor beschikt vaak over praktische tips met betrekking tot de opvoeding en indien nodig kan zij u doorverwijzen naar een instantie voor meer hulp indien nodig of gewenst. In sommige gevallen kan het zijn dat uw mentor het nodig acht een professional in te schakelen voor een ontwikkelingsaspect. Bijvoorbeeld logopedie of een fysiotherapeut. Zij zal u hier dan op attenderen.

3.1.6 Zorgen voor veel herkenning door een vast dagritme.

De voornaamste manier om te zorgen voor herkenning is door een vast dagritme te hanteren. Op de groep wordt de kinderen steeds van te voren verteld wat we gaan doen, zodat kinderen weten wat hen die dag te wachten staat. Door het iedere dag herhalen van een zeker dagritme, weten kinderen wat er komen gaat: 'Na groente eten komt mijn papa'. De pedagogisch medewerkers zetten bewust rituelen en liedjes in om bepaalde overgangen te versoepelen (bijv. bij het van buiten naar binnen gaan).

3.1.7 Zorgen voor een 'eigen plek':

Kinderen die bij ons komen, krijgen allemaal een eigen bakje waar werkjes of traktaties van de kinderen in worden bewaard. Daarnaast biedt het hen een plek voor een speen of knuffel.

3.1.8 Uw kind langzaam laten wennen in de groep.

Voor startende kinderen zijn er oefenochtenden. Het kind neemt samen met de groepsleiding 's ochtends afscheid van de ouders. Meestal wordt er twee keer vier uur geoefend, indien nodig of wenselijk doen we dit vaker.

3.1.9 Zorgen voor cohesie in de groep.

De aanwezigheid van bekende kinderen kan bijdragen aan een gevoel van herkenning en veiligheid. Positief contact tussen de kinderen onderling wordt gestimuleerd, waardoor uw kind zich kan hechten aan de andere kinderen in de groep.

Regelmatig wordt er gezongen en worden er groepsactiviteiten aangeboden die komen veelal uit het VVE systeem dat wij gebruiken. Maandelijks verandert het thema en dus ook de aan te bieden activiteiten. Wij werken met VVE voor kinderen van 0 t/m 4 jaar. Dit geeft kinderen de kans om elkaar beter te leren kennen en de kleinere groepen zorgen vaak voor meer overzicht bij een kind. Daarnaast heb je voor de kinderen in kleinere groepen meer tijd en is het bieden van 1 op 1 aandacht veel makkelijker.

De pedagogisch medewerker is zich bewust van haar rol en verwijst kinderen naar elkaar, bijvoorbeeld als het ene kind hulp heeft bij het aantrekken van de jas en het andere kind kan dit al. Ook brengt ze kinderen op ideeën tot samenspel: 'Hé Vera, ik hoor dat Caitlin ook koekjes wil bakken in de huishoek, net als jij...kunnen jullie misschien samen koekjes bakken?'

3.1.10 Werken aan een goede sfeer op de groep

De pedagogisch medewerkers benaderen de kinderen op rustige en respectvolle wijze. Taakjes die moeten gebeuren (bijv. schoenen aantrekken), worden op heldere, niet-commanderende toon, aan de kinderen gecommuniceerd. Op andere fronten wordt kinderen veel ruimte geboden om zelf keuzes te maken. Kinderen die zelf mogen kiezen, zijn meer betrokken en dat bevordert de sfeer.

3.1.11 Duidelijke gedragsregels afspreken op de groep.

Hierbij wordt vastgesteld wat wel en niet mag om het samenzijn in een groep voor alle kinderen plezierig te laten zijn. Zo zal de leidster bijvoorbeeld ingrijpen bij spelmomenten die voor een kind bedreigend zijn zoals agressief spel of veel herrie. Bij een conflict tussen twee of meer kinderen zijn de pedagogisch medewerkers zich bewust van het 6-stappenplan voor conflicthantering:

Stap 1: Benader de kinderen rustig en stop gedrag dat pijn veroorzaakt.

Stap 2: Bevestig en benoem de gevoelens van de kinderen.

Stap 3: Verzamel informatie over wat er gebeurd is.

Stap 4: Formuleer het probleem opnieuw.

Stap 5: Vraag naar oplossingen en kies daar samen één uit.

Stap 6: Blijf ondersteuning geven.

Door de basis van vertrouwen en veiligheid, kan een kind zich hechten aan personen in zijn omgeving. Ieder kind zal dit op zijn eigen wijze doen. De één heeft iets meer tijd en aandacht nodig om zich te kunnen hechten en vertrouwd te voelen dan de ander. Uiteindelijk is het de bedoeling dat de leidster uw kind – net als papa en mama thuis – een veilige basis geeft om op verkenning te gaan, troost te zoeken of om op terug te vallen bij onraad.

Zij zoekt het evenwicht voor uw kind tussen veiligheid aan de ene kant en uitdagingen aan de andere kant.

Veilig materiaal en regels in verband met fysieke veiligheid komen aan de orde in de RI&E, het bijbehorende actieplan (regels en afspraken) en in het accommodatiebeleid.

3.2 Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competentie

Als een kind zich eenmaal veilig en geborgen voelt op de groep, zal hij op onderzoek uitgaan (exploratie). Hij begint zijn omgeving te verkennen en probeert er greep op te krijgen. Een van de manieren waarop hij dat doet is via spel. Tijdens het spelen oefent hij allerlei nieuwe vaardigheden, zowel op motorisch vlak, als op cognitief- en sociaal gebied. Spel helpt het kind bovendien bij het verwerken van emoties. Hoe vrijer een kind zich voelt om te exploreren en te spelen, hoe beter hij in staat is zijn persoonlijke competentie te ontwikkelen. Met het begrip persoonlijke competentie wordt bedoeld op brede persoonskenmerken, zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Dit stelt het kind in staat om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. Om de ontwikkeling van de persoonlijke competentie te bevorderen, zijn wij op Kinderopvang De Basis op allerlei vlakken alert. In het volgende gedeelte worden deze deelgebieden besproken. Ook wordt ingegaan op de manier waarop spel wordt ingezet.

3.2.1 Motorische ontwikkeling

Ieder kind ontwikkelt zijn lichamelijke mogelijkheden in zijn eigen tempo. 'Sneller' is niet noodzakelijk 'beter'. Het belangrijkste is dat uw kind plezier heeft, wanneer hij iets nieuws kan. Daarnaast is het onze taak om in de gaten te houden of de lichamelijke ontwikkeling passend blijft bij de leeftijd van uw kind. De lichamelijke ontwikkeling van ieder kind wordt waar mogelijk gestimuleerd. Uw kind krijgt speelgoed en activiteiten aangeboden die bij zijn ontwikkeling passen. In het kinderdagverblijf is voldoende materiaal aanwezig dat gebruikt kan worden voor de ontwikkeling van de fijne en grove motoriek. Het spelmateriaal is aangepast aan de belevingswereld en het niveau van het kind en is aantrekkelijk, veilig, uitdagend en kindvriendelijk.

3.2.2 Aansluiten

Bij de lichamelijke ontwikkeling observeren wij uw kind goed; wat kan hij al, wat durft hij aan, is hij overmoedig of juist erg voorzichtig. Als we niet goed kunnen waarnemen bij een kind of hij al iets kan, proberen we dit uit met het kind en kijken of het zinvol is om hiermee door te gaan. Overleg met de ouders is hierbij erg belangrijk. We informeren regelmatig, zodat we goed op de hoogte zijn van de mogelijkheden van uw kind.

3.2.3 Oefenen

De lichamelijke aspecten krijgen bij ons aandacht door het aanbieden van allerlei bezigheden voor de grove en fijne motoriek. Bij grove motoriek kunt u denken aan klauteren, rennen, lopen, kruipen, omrollen, op je hurken zitten. Uw kind kan bijvoorbeeld fietsen, sjouwen met spullen en meedoen met sport- en spelactiviteiten. Natuurlijk is er op Kinderopvang De Basis ook allerlei speelgoed beschikbaar voor de stimulering van de grove motoriek: klimrekken, trapauto's, fietsen, ballen, schepjes, etc.

Bij de fijne motoriek gaat het om alle bewegingen vanuit de polsen, handen en vingers, zoals kruiden oppakken, prikken, knippen, gebruiken van creatieve materialen, tanden poetsen, enz. Ook gevoelservaring hoort hierbij. Kennismaken met materialen die de creativiteit bevorderen zijn bedoeld om de motoriek en de tastzin te ontwikkelen.

De oudere baby's maken bij ons al kennis met verschillende materialen zoals water en zand, maar ook verf en schuim zijn geliefd. Voor de peuters en oudere kinderen is er constructiemateriaal beschikbaar zoals duplo en kapla. Uitgangspunt bij alle activiteiten is steeds uw kind en het plezier dat hij heeft bij gebruik van de materialen. Het resultaat is van ondergeschikt belang. Tijdens alle dagelijkse handelingen kan uw kind veel oefenen zonder dat het als activiteit wordt aangeboden. Denk bijvoorbeeld aan zelf eten en drinken, zelf je boterham smeren, helpen met aan- en uitkleden, etc. Ook tijdens de maaltijd wordt aandacht besteed aan de motorische ontwikkeling. Eerst wordt de fles gegeven, daarna zelf vastgehouden en dan via de tuimelbeker overgegaan naar een gewone drinkbeker. Kinderen die al kunnen lopen worden niet onnodig gedragen. Op deze manier worden de motorische functies zoals lopen, kruipen en omrollen geoefend. Bij baby's proberen we de motoriek te stimuleren door materiaal aan te bieden zoals een rammelaar, een activity center, insteekpuzzels en blokken. Maar ook door samen met de kinderen op de mat of op schoot spelletjes te doen. Als een kind eenzijdig gericht is op een bepaald spel stimuleren wij het ook om eens iets anders te doen.

3.2.4 Vallen en opstaan

Een kind leert letterlijk door vallen en opstaan. Op motorisch gebied begint hij zijn grenzen te verkennen en daarbij moet hij rekening leren houden met de omgeving waarin hij verkeert. Zo zal een kind tijdens zijn spel soms te ver gaan. Denk maar aan een kind dat te hard rent en daardoor over iets struikelt, omdat hij geen tijd heeft genomen op zijn omgeving te letten. Een volgende keer zal hij het anders doen. Hoewel we van mening zijn dat we de risico's voor uw kind op de groep zoveel mogelijk moeten beperken, kunnen we ze niet allemaal uit de weg gaan. Dit is, gezien de ontwikkeling van uw kind, ook niet erg. In het dagelijks leven doen zich immers ook risicovolle situaties voor. Bovendien moeten kinderen zich in dit proces bewust worden van elkaar: dat ze zich op de groep met meerdere kinderen in een ruimte bevinden en dat ze daar rekening mee leren houden.

3.2.5 Zelfstandigheid en zelfredzaamheid

Door goed te kijken naar uw kind en via gesprekken met u, komen we te weten wat een kind al wel en niet kan. Bij Kinderopvang de Basis wordt uw kind gestimuleerd om zelfstandig handelingen te verrichten. Dit begint al vroeg, een baby wordt bijvoorbeeld gestimuleerd om zelf te leren eten (een stukje brood naar de mond brengen). Uiteindelijk zal een kind dat al wat ouder is gestimuleerd worden om zijn eigen brood te smeren.

De zelfredzaamheid is een belangrijk onderdeel voor het gevoel van de persoonlijke competentie. Deze kan bevorderd worden door:

- Taken geven
- Kinderen leren om te zorgen voor hun eigen hygiëne.
- Kinderen zelf dingen eerst te laten ontdekken, uitvinden en niet te snel in te grijpen of te helpen, de autonomie van het kind wordt daarmee gerespecteerd.
- Gelegenheid bieden om te experimenteren.

Onder zelfredzaamheid verstaan wij het voor jezelf op kunnen komen en het jezelf kunnen redden. Hoe ver een kind hiermee is, hangt natuurlijk sterk af van zijn leeftijd, maar ook van de mate waarin hij hierin gestimuleerd wordt. Bij iedere handeling die een leidster doet, vraagt zij zichzelf af of uw kind het al zelf of met wat hulp kan. Met de groei van zelfstandigheid en zelfredzaamheid vergroot hij zijn gevoel van eigenwaarde. Ook zijn creativiteit en vindingrijkheid nemen toe. Als jij je onafhankelijk durft en kunt opstellen, bepaal je zelf wat je wilt en wat je kan.

Zelfstandigheid en zelfredzaamheid betekent echter niet automatisch: alles alleen doen. Soms betekent het juist dat je om hulp durft te vragen als je weet dat je iets nog niet kan. Dan kent het kind zijn eigen grenzen. Vanuit dat vertrekpunt kan hij ook leren hulp te bieden aan anderen. Met andere woorden als je goed voor jezelf zorgt, kun je goed voor andere zorgen.

3.2.6 Mondigheid en communicatie

Uw kind wordt ook gestimuleerd in het vragen naar datgene wat hij wil hebben. We stimuleren de mondigheid van het kind. Kinderen die niet praten maken op hun eigen wijze duidelijk wat ze willen door er naar te wijzen of de leidster mee te nemen aan de hand. In de koppigheidsfase komt het "ik" op de voorgrond en uw kind krijgt zelfgevoel. Het zelf dingen doen en de macht die hij daarbij voelt geeft hem veel zelfvertrouwen. Maar wat het kind wil, kan niet altijd. Een kind voelt zich sterk en zal proberen zijn wil door te zetten. De leidsters proberen op een duidelijke manier de grenzen bij een kind aan te geven. We wijzen hem op wat hij al wel kan of mag. We willen een kind serieus nemen. We vinden het belangrijk om het zelfvertrouwen te versterken, zodat het kind zelfstandigheid aandurft.

3.2.7 Cognitieve ontwikkeling

Met cognitieve ontwikkeling worden ontwikkelingen bedoeld die te maken hebben met denken, begrijpen, leren, herinneren e.d. In de ontwikkeling van een kind komen verschillende momenten voor die optimaal zijn voor het aanleren van bepaalde nieuwe kennis of vaardigheden. Wij zijn erop gericht om die momenten te benutten. Voor het bevorderen van de cognitieve ontwikkeling worden activiteiten aangeboden over vormen, kleuren, cijfers, letters, dagen, maanden en seizoenen. Hierbij worden de volgende materialen gebruikt: (voor-)leesboeken, kijkboeken, constructiemateriaal, puzzels, vormen en kleuren expressiemateriaal, zoals verf en tekenmateriaal, klei, papier, hout, poppenkast, muziek en instrumenten, cd-speler en cd's en televisie.

3.2.8 Taalontwikkeling

De Nederlandse en de Engelse taal wordt als voertaal gebruikt. Wat houdt dit precies in? De groepsleiding is voortdurend alert op de taalontwikkeling van uw kind door tijdens de omgang de dingen letterlijk bij hun naam te noemen. Het stimuleren van de taal werkt het beste als de groepsleidster individueel met het kind bezig is. Taal kent verschillende vormen: gesproken taal (de spraak), de lichaamstaal en later de geschreven taal. Ook liedjes zingen en boekjes lezen draagt bij aan de taalontwikkeling van het kind. We zorgen er tegelijkertijd wel voor dat hij niet overgestimuleerd raakt, door goed in de gaten te houden wat hij aankan.

3.2.9 Expressie

Je kunnen uitdrukken en communiceren is wezenlijk voor uw kind. Taal is niet het enige middel om je uit te drukken: je kunt kruipen, wijzen, tekenen, brabbelen, zingen, dansen, tekenen, verven, kleien, en ga zo maar door. Om aan deze natuurlijke behoefte tegemoet te komen wordt een kind door ons geholpen. We bieden materialen aan, we geven de ruimte en proberen spelsituaties uit te lokken. Ook een door de kinderen verzonnen activiteit kan uitgebreid worden. Voor een jong kind is het omgaan met deze materialen een onderzoekende bezigheid; hij leert de mogelijkheden van de materialen kennen. Via het materiaal kan uw kind zich uiten. Voorbeelden zijn: krassen en hard met je Wasco tikken of smeren met verf en de koude vloeistof langs je vingers laten glijden. Of je uitleven op een trommel en het hardst voor de jarige job zingen omdat het je beste vriendje is.

3.2.10 Spelend leren

Door allerlei activiteiten en spelletjes te doen leert uw kind spelenderwijs. Door het herhalen van activiteiten leren kinderen begrijpen. Er worden geen eisen gesteld waaraan hij moet voldoen. Uw kind kan zelf ontdekken wat voor mogelijkheden er met speelgoed en andere materialen zijn. Wel bieden we zoveel mogelijk speelgoed aan dat veel mogelijkheden heeft (bijvoorbeeld Duplo en Nopper).

Hierbij wordt gekeken waar hij aan toe is, bijvoorbeeld kleuren herkennen/sorteren en vormen onderscheiden. De groepsleiding is een groot deel van de dag bezig met het stimuleren van de cognitieve ontwikkeling. De groepsleiding beschikt over een goed inzicht in de verschillende ontwikkelingsfasen van kinderen en creativiteit bij het aanbod. De professionaliteit van de groepsleidsters is zodanig dat zij eventuele problemen in de ontwikkeling kunnen onderkennen en hierop in kunnen spelen.

3.2.11 Individuele aandacht

Buiten de gezamenlijke momenten op de groep om, krijgt een kind natuurlijk ook heel gericht de persoonlijke aandacht. Behalve dat deze één-op-één momenten zorgen voor een gevoel van veiligheid en geborgenheid, bieden ze het kind de kans om zelfstandigheid, zelfvertrouwen en eigenheid te ontwikkelen. Individuele aandacht is voor de leidster dus een goed middel om de persoonlijke competenties van het kind te stimuleren. Manieren waarop er persoonlijke aandacht gegeven wordt:

- We grijpen korte contactmomenten aan (zoals verschonen) om een onderonsje te hebben met een kind. We nemen hier de tijd voor, keuvelen wat, benoemen lichaamsdelen of zingen samen een liedje.
- We geven extra aandacht aan kinderen die teruggetrokken zijn, bijv. iets later naar bed om nog even op schoot te zitten, kiekeboe te spelen of een liedje te zingen.
- We proberen het kind een speciaal gevoel te geven door hem mee te laten helpen met klusjes zoals post wegbrengen, de afwas doen samen met de leidster, tafel dekken of afruimen.
- We doen activiteiten in een kleine groep, bijvoorbeeld samen met een leidster en een ander kind in een aparte ruimte spelen.
- We proberen de tijd te nemen voor activiteiten met één kind. Op zo'n moment heeft uw kind de leidster even voor zichzelf alleen.

3.3 Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competentie

Kinderen zijn van nature geneigd hun aandacht en gedrag te richten op mensen in hun omgeving. Op het moment dat een kind zich veilig voelt en hij de respons vanuit zijn omgeving kan oppikken, kan het kind sociale competenties gaan opdoen. Het begrip 'sociale competentie' omvat een scala aan sociale kennis en vaardigheden, bijvoorbeeld het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen. Om dergelijke zaken beter te kunnen hanteren zal het kind gebruik maken van zijn eerder verworven persoonlijke competenties. In de omgang met anderen is het immers ook nuttig om over zelfvertrouwen, veerkracht en flexibiliteit te beschikken. Het kinderdagverblijf is bij uitstek dé plek om op een veilige manier te oefenen met allerhande sociale situaties. De interactie met leeftijdgenoten, het deel zijn van een groep en het deelnemen aan groepsgebeurtenissen biedt uw kind een leeromgeving met veel kansen. Om gericht bezig te zijn met het stimuleren van de sociale competentie van uw kind, moeten we allereerst aansluiten bij de fase van sociaal-emotionele ontwikkeling waarin uw kind op dat moment verkeerd. Een rode draad die we hierbij volgen is de ontwikkeling van het 'ik' (zelfbewustzijn) in relatie tot het kind zelf en zijn omgeving. De rol van de leidster is er één van begeleiden, stimuleren en creëren. Ook de ruimte, de soort activiteiten en het spelmateriaal zijn van belang bij het bieden van gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competentie.

3.3.1 Sociaal-emotionele ontwikkeling

De sociale ontwikkeling wordt vaak uitgesproken als de 'sociaal-emotionele' ontwikkeling. Hiermee wordt aangegeven dat deze twee zaken onverbreekbaar bij elkaar horen: sociale situaties roepen immers emoties op en ontwikkelen zich in contact met anderen. De sociale ontwikkeling houdt in dat een kind zich weet te ontwikkelen tot een sociaal vaardig wezen, dat het gedrag vertoont dat bij de omstandigheden en de leeftijd past. De emotionele ontwikkeling houdt in dat een kind zich emotioneel zo weet te ontwikkelen dat het emoties vertoont die passend zijn bij de omstandigheden en de leeftijd. Het kind moet de wereld om hem heen begrijpen op zijn eigen niveau en de emoties die al of niet getoond worden, moeten passen bij de leeftijd. Behalve dat een kind emoties toont die passen bij het moment, is het ook van belang dat een kind de emoties van anderen en van zichzelf weet te herkennen en te plaatsen. Naarmate een kind ouder wordt, zal het ook steeds beter in staat zijn de eigen emoties te sturen.

3.3.2 Rol van de leidster

Bij Kinderopvang De Basis gaat het voornamelijk om de ervaring van het samenzijn met andere kinderen en dingen samen doen. Het plezier en de gezelligheid van het 'bij elkaar zijn' staat voorop. Een kind maakt heel wat ontwikkelingen door op sociaal-emotioneel gebied. De leidster zal eerst moeten bepalen in welke fase een kind zich bevindt om hem op de juiste manier te kunnen benaderen. Met name op de verticale groep (kinderen van 0 jaar tot 4 jaar in één groep) is het van belang dat de groepsleiding dit onderscheid maakt.

3.3.3 Baby's

Dieren

In de eerste periode van hun leven hebben kinderen nog geen ik-besef: als een baby een spiegel voorgehouden wordt, zal hij zichzelf daarin niet herkennen. Hij is erg afhankelijk van zijn omgeving. Andere mensen zijn eigenlijk zijn spiegel. Vooral bij mama en andere hechtingsfiguren (leidsters) kan het kind zichzelf 'voelen' doordat zij op hem reageren, hem spiegelen. Op de groep is het dus erg belangrijk dat uw kindje veel individuele aandacht krijgt. Manieren om individuele aandacht te geven zijn: knuffelen (aanraking), zingen, spelen, etc. De leidster gaat op een positieve, respectvolle manier met uw kind om en stemt zich af op zijn specifieke behoeften. Ze kijkt goed naar hem, kan zijn signalen interpreteren en is zich bewust van de invloed van haar handelen. Baby's op de groep kijken en lachen naar elkaar, maar spelen verder alleen. Ze ontwikkelen belangstelling voor andere kinderen, doen elkaar na, dagen elkaar uit en hebben samen veel plezier. Daarom worden de kinderen zoveel mogelijk in elkaars zicht gezet. In eerste instantie wordt de groepsleiding alleen aan de stem herkend. Later vindt herkenning ook via het uiterlijk plaats.

3.3.4 Dreumesen en peuters

Als een kind richting de twee jaar gaat, vindt er een definitieve doorbraak van het zelfbewustzijn (het 'ik') plaats. De wereld wordt nu bekeken vanuit zijn eigen standpunt. In de loop van het derde jaar begint hij zelfs het woordje 'ik' te gebruiken als hij het over zichzelf heeft. Omdat het hem nog aan inlevingsvermogen ontbreekt, levert dat soms problemen op tijdens het spelen.

Denk maar aan een ruzie om een fietsje: beide kinderen vinden dat ze er recht op hebben. Vaak zien we twee kinderen naast elkaar spelen waarbij ieder verzonken is in zijn eigen spel (parallelspeel) en elkaar af en toe tijdens het spel tegenkomen. Kinderen zijn van nature geneigd hun aandacht en gedrag te richten op mensen in hun omgeving. Op het moment dat een kind zich veilig voelt en hij de respons vanuit zijn omgeving kan oppikken, kan het kind sociale competenties gaan opdoen. Het begrip 'sociale competentie' omvat een scala aan sociale kennis en vaardigheden, bijvoorbeeld het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen. Om dergelijke zaken beter te kunnen hanteren zal het kind gebruik maken van zijn eerder verworven persoonlijke competenties. In de omgang met anderen is het immers ook nuttig om over zelfvertrouwen, veerkracht en flexibiliteit te beschikken.

Activiteiten die de sociaal-emotionele ontwikkeling bevorderen zijn:

- Vrij spel
- Fantasie- en rollenspel
- Mogelijkheden voor concentratie en rust
- Zorg voor planten en tuin
- Taken geven
- Kringgesprekken

Materialen die de sociaal-emotionele ontwikkeling kunnen bevorderen zijn:

- Spullen uit de volwassenenwereld
- Fantasiemateriaal
- Verkleedkleden, lappen, schmink.
- Sociaal spelmateriaal, zoals gezelschapsspelen.

3.4 Overdragen van normen en waarden

Het laatste basisdoel dat wij hanteren bij Kinderopvang De Basis is de overdracht van normen en waarden. Voor opgroeiende kinderen is het van belang dat zij zich de normen en waarden van de samenleving waarin zij verkeren, eigen maken. Deze overdracht geeft het kind de kans zich te ontwikkelen tot een persoon die goed functioneert in de samenleving. Met waarden wordt bedoeld: de persoonlijke opvattingen over onderwerpen die wij waardevol vinden. Onder normen verstaan we bepaalde verwachtingen die mensen hebben over hoe zij zich zouden moeten gedragen. Hierbij zien wij de norm als gedragsregel en de waarde als het waarom achter de regel. Wij begeleiden dit proces op een wijze die aansluit bij de leeftijd van het kind. Normen en waarden zijn bij alles wat je doet of regelt aanwezig. Naarmate een kind ouder wordt, zal de manier van omgaan hiermee (door de leidster en uw kind), veranderen.

In onze maatschappij zijn heel wat verschillende normen en waarden te vinden. Dit is een gevolg van een grote diversiteit binnen die maatschappij. Vandaar ook dat wij het van belang vinden onze positie en eigen normen en waarden weer te geven ten opzichte van diversiteit. Het hanteren van een diversiteitbeleid met passende normen en waarden, vraagt een bepaalde basishouding van de leidster.

Het gedrag van de leidster speelt een belangrijke rol, omdat zij door voorbeeldgedrag en in gesprekken laat zien aan de kinderen welke de basale omgangsvormen en uitgangspunten zijn. Wij geloven namelijk dat het leren van gedrag geen zaak is van het 'koud' opvolgen van regels is, maar eerder van het navolgen van een inspirerend voorbeeld. Hierbij gaan we ook wat dieper in op onze eigen gedragsnormen. Tot slot wordt er aandacht besteed aan de rol van spel en omgeving bij overdracht van de normen en waarden.

3.4.1 Omgaan met diversiteit

De samenleving bestaat steeds meer uit diversiteit en complexiteit. Vaak zijn we geneigd het begrip diversiteit te versmallen tot etnische diversiteit. Onze voorkeur gaat echter uit naar een brede opvatting van het begrip diversiteit. Dat wil zeggen: diversiteit gaat altijd over verschillen tussen mensen en verschillen kunnen betrekking hebben op etnische achtergrond, religie, sociaal milieu, ziekte en gezondheid, armoede en rijkdom, kansrijk en kansarm enzovoort. Diversiteit heeft bijvoorbeeld ook betrekking op het verschil in opvoedingsstijl tussen de ene opvoeder en de andere (leidster – leidster, maar ook leidster - ouder). Bij Kinderopvang De Basis zien we dat het groepsgebeuren een weerspiegeling is van de maatschappij van nu. Dit gegeven biedt veel leermomenten: kinderen worden op deze manier goed voorbereid op de 'echte' samenleving.

Doordat kinderen van jongs af aan met diversiteit in aanraking komen, raken zij vertrouwd met verscheidenheid en verschillen tussen individuen. Wij proberen rekening te houden met diversiteit door op te voeden zonder vooroordelen, openheid en respect te hanteren binnen de organisatie. Wij vinden dat elk kind het recht heeft om zich te ontplooien in een omgeving die gekenmerkt wordt door gelijkwaardigheid en respect voor diversiteit. Kinderopvang De Basis heeft geen religieuze normen en waarden die specifiek als uitgangspunt worden gehanteerd in de pedagogische visie. Wij respecteren alle vormen van religie en houden daar waar mogelijk rekening met gebruiken en rituelen die voortkomen uit deze religie. Er is ruimte voor ouders en kinderen om hun wensen en gebruiken kenbaar te maken. We besteden wel aandacht aan feesten zoals Sinterklaas, Kerst, Pasen en carnaval. De religieuze achtergrond van deze feesten wordt niet specifiek uitgelicht.

3.4.2 Rol van de leidster/ stagiaire

Het gedrag van de leidster speelt een cruciale rol bij de morele ontwikkeling van kinderen. Door haar reactie ervaren kinderen de grenzen van goed en slecht, van anders, van mogen en moeten. Het is belangrijk dat de leidster zich eerst bewust wordt van haar eigen normen en waarden, maar ook van eventuele vooroordelen die zij bij zichzelf opmerkt. Binnen het team en tijdens functioneringsgesprekken worden de bevindingen met elkaar besproken. Op deze manier worden onderlinge verschillen in opvattingen helder. Verschillen mogen er zijn (ze kunnen namelijk een aanvulling zijn), zolang de basishouding van de leidster er een van respect en acceptatie is. Het bewustwordingsproces van de eigen opvattingen stelt de leidster nog beter in staat om op de groep in een respectvol klimaat kansen te creëren voor de overdracht van normen en waarden.

Stagiaires worden bij ons ingedeeld indien mogelijk, middels de beschreven voorwaarden inzet stagiaire reglementen dan wordt er formatieve inzet opgesteld daarin staan de verantwoordelijkheden opgesteld aan de hand van het niveau. Dan wordt tevens het inwerkprotocol vrijwel gelijkmatig gehandhaafd zoals we bij nieuwe medewerkers doen. Dit wordt via deze weg behandeld zodat stagiaires zich zoveel mogelijk in kunnen leven in het werkveld zoals deze werkelijk is. Deze documenten zijn terug te vinden in het protocollenboek.

3.4.3 Openheid

Bij Kinderopvang De Basis vinden we het heel belangrijk dat iedereen zich welkom voelt. Wij zullen dan ook altijd proberen de tijd voor u te nemen en zoveel mogelijk

individuele aandacht te besteden aan uw kind. Een goede, respectvolle communicatie onderling achten wij noodzakelijk om openheid tot stand te brengen.

Wij streven er naar een warme sfeer te creëren waarbij zowel kinderen als volwassenen de ruimte voelen hun problemen of ontevredenheid tot uiting te brengen. Een van de manieren waarop de leidster dit kan doen is door echt te luisteren, zonder meteen met oordelen of oplossingen te komen.

3.4.4 Ontplooiing van de identiteit

Goed in je vel zitten, gelukkig zijn met wie je bent, je aanvaardt weten met al je eigen eigenaardigheden, dat is wellicht een van de centrale opdrachten in de opvoeding. Het geloof van uw kind in zijn eigen kunnen en mogelijkheden en ook in dat van andere kinderen, maakt hem tot een persoon met respect voor en vertrouwen in zichzelf en anderen. Wij behandelen uw kind met respect en zien hem als individu met eigen wensen en verlangens. Als een kind iets vertelt, luisteren wij met aandacht en nemen hem serieus. Wij proberen zoveel mogelijk eigen initiatieven van kinderen te stimuleren en gaan daar ook meestal op in. We laten uw kind ook vaak zelf kiezen. Als door omstandigheden een initiatief van het kind niet door kan gaan, zoeken we samen met hem naar een alternatief. Het bieden van ruimte om de eigen identiteit te vormen, betekent tevens dat we kinderen aanvaarden zoals ze zijn. Dat het gezin deel uitmaakt van die achtergrond is evident. Voor het zelfbewustzijn en de eigenwaarde van kinderen is het daarom essentieel dat de voor hen belangrijke referentiegroepen worden erkend en gewaardeerd.

3.4.5 Van elkaar leren

Gebleken is dat kinderen al op jonge leeftijd vooroordelen ontwikkelen. Soms gaat het gewoon om bang zijn voor wat afwijkt: heel wat kinderen schrikken bijvoorbeeld als ze voor het eerst in aanraking komen met een kind met een beperking. Soms gaat het om nieuwsgierigheid en gebrek aan kennis. Kinderen hebben het recht om respectvolle antwoorden te krijgen op hun vele vragen in verband met het omgaan met diversiteit. Enkele vragen die gesteld kunnen worden door kinderen zijn: Waarom draagt Isa een bril? Waarom zit die mevrouw in een rijdende stoel? Behalve het respectvol beantwoorden van vragen, kan de leidster het praten over onderlinge verschillen ondersteunen door oprechte belangstelling te tonen voor de overtuigingen, gebruiken, opvoedingsgewoonten, normen en waarden van zowel de ouders als de kinderen. De kinderen leren dat iedereen gelijkwaardig is, ook al zijn sommige kinderen soms 'anders' door gedrag, karakter, beperkingen of uiterlijk. De groepsleiding laat het kind ervaren dat hij een goed mens is door deze te betrekken bij het troosten of bij het helpen van een ander kind door taken te geven. Duidelijk uitleggen wat er van het kind wordt verwacht is erg belangrijk. De normen en waarden waaraan een kind moet voldoen mogen niet te hoog gegrepen zijn. Zo wordt bewaakt dat er schaamte ontstaat bij het kind. De groepsleiding laat zien zelf ook menselijk te zijn en wel eens een fout te maken.

3.4.6 Gedragsnormen binnen Kinderopvang De Basis

Op het kinderdagverblijf zijn regels en afspraken waar uw kind al vroeg mee kennis maakt. Een aantal regels zijn vanzelfsprekend. Zo mogen de kinderen elkaar geen pijn doen, niet met woorden en niet met daden. De meeste regels zijn opgeschreven, maar er zijn ook ongeschreven regels. Wat op het ene moment acceptabel gedrag is, hoeft dat op een ander moment niet te zijn. We leren uw kind deze regels en afspraken spelenderwijs aan en dat begint al op het moment wanneer het kind nog een baby is.

De wijze van gedrag bevestigen of corrigeren is per kind, per situatie en per leeftijd verschillend. Bij het hanteren van de regels vinden wij het belangrijk om te voorkomen dat er een sfeer ontstaat waarbij de leidster 'politieagentje' speelt. Wij proberen zoveel mogelijk in te steken op positiviteit.

Bevestiging bij positief gedrag draagt bij aan het opbouwen van zelfrespect en zelfvertrouwen.

Bij correctie van negatief gedrag is het uiteraard niet de bedoeling dat het kind zijn zelfvertrouwen verliest. We leren het kind dat we het gedrag afkeuren en niet het kind als persoon. Op Kinderopvang De Basis zijn afspraken over hoe we hiermee omgaan.

3.4.7 Omgaan met positief gedrag

Bevestigen doen we zowel verbaal als non-verbaal. Soms zeggen we letterlijk welk gedrag op prijs wordt gesteld. Soms laten wij dit zien door een aai, een knuffel, het even op schoot nemen, samen een boekje te lezen, of een spelletje te doen. We passen dit toe, wanneer een kind vaak om bevestiging vraagt en niet zeker is van zijn eigen gedrag. Daarnaast ook wanneer niet- acceptabel gedrag omgebogen moet worden in acceptabel gedrag en we willen laten merken dat het kind "het" goed doet.

3.4.8 Omgaan met negatief gedrag

Er zijn verschillende manieren om negatief gedrag van een kind te beïnvloeden.

Allereerst proberen wij bij te sturen door:

- Duidelijke grenzen te stellen;
- In een ik-boodschap het ongewenste gedrag te verwoorden ('Ik vind het niet fijn als je ...') of juist het gewenste ('Ik zou het fijn vinden als je...');
- Uitleggen waarom iets niet is toegestaan;
- Het kind af te leiden van storend gedrag en gewenst gedrag te belonen;
- Alternatieven te geven voor hoe het wel kan;
- Het juiste voorbeeld te geven;
- Het negatieve gedrag te negeren zolang het kind anderen of zichzelf geen pijn doet, of met dingen gaat gooien;
- Een waarschuwing te geven waarbij de consequentie bij herhaling van het gedrag benoemd wordt.

Een van de consequenties bij herhaling van ernstig negatief gedrag kan zijn om het kind even af te zonderen. Dit geeft het kind de kans om weer tot zichzelf te komen. Het afzonderen, bijvoorbeeld door het kind apart op een stoeltje te zetten, gebeurt maar kort en het kind wordt niet in een andere ruimte geplaatst. Wij zijn ons bewust van het feit dat wij met straffen geen nieuw gedrag aanleren, hooguit ongewenst gedrag afleren. Het is daarom goed om kinderen gedragsalternatieven aan te bieden, zodat ze leren op een meer constructieve wijze met woede en tegenslagen om te gaan.

4 Toegevoegde waarde ontwikkeling kinderen in een groep

4.1 Spel, activiteiten en omgeving

Het spelmateriaal op de groep biedt de mogelijkheid om kinderen wegwijs te maken in het alledaagse leven met al zijn diversiteit. Er kunnen allerlei rollen met de daarbij behorende omgangsvormen en normen geoefend worden. Zo zijn er verkleedkleden, poppen, keukenspulletjes, koffertjes, auto's, etc. Met de kinderen maken wij afspraken over hoe er met het speelgoed en de ruimte wordt omgegaan. Na het spelen, ruimen wij gezamenlijk op. Ook deze regels en afspraken dragen bij aan de overdracht van normen en waarden.

Zo nu en dan gaan we er met de kinderen op uit: lekker naar het bos, dieren spotten bij dierenpark Zie-Zoo of spelen in de speeltuin iets verderop. Dergelijke activiteiten bieden de kans om in te gaan op normen en waarden. Hoe ga je bijvoorbeeld op een respectvolle manier met de natuur om? Of waarom mag je geen papertjes op straat gooien?

Buitenspelen is overigens een vanzelfsprekende activiteit binnen Kinderopvang De Basis: zodra het weer het enigszins toestaat, wordt er door de kinderen op de speelplaats bij de groep gespeeld. De speelplaatsen zijn volgens de richtlijnen opgezet, met speeltoestellen, moestuin, dieren, spelmateriaal, beschutting, een stuk natuurbelevingstuin met zandbak en voldoende ruimte.

4.2 Feesten en rituelen

Bij Kinderopvang De Basis wordt door de groepsleiding veel aandacht besteed aan feesten en verjaardagen. Wij doen dit om het kind voor te bereiden op een naderende gebeurtenis zoals een verjaardag van het kind zelf of een familielid. Ten tweede grijpen we terugkerende feesten aan om uw kind structuur en ritme te bieden. Naast verjaardagen en feesten besteden we aandacht aan het afscheid van uw kind bij het verlaten van Kinderopvang De Basis. Zoals eerder genoemd werd, vieren wij Sinterklaas, Kerst, Carnaval en Pasen. Hoewel wij de religieuze achtergronden van deze feesten niet uitlichten, zien wij het als een kans om kennis te maken met de belangrijkste vieringen binnen onze maatschappij.

5 Overige zaken rondom uw kind

Behalve het bezig zijn met de vier opvoedingsdoelen, doen zich op het kinderdagverblijf ook veel praktische zaken voor. In deze paragraaf gaan we daar op in.

5.1 Lichamelijke behoefte

Het ontdekken van het eigen lichaam is ook een ontdekkingstocht naar jezelf als persoon. Kinderen gaan vaak samen naar het toilet en vinden het interessant om te zien hoe een ander eruit ziet. We kijken hierbij goed naar een kind en respecteren gevoelens van schaamte of onzekerheid. Als een kind dat prettig vindt mag hij natuurlijk alleen naar het toilet. Wij volgen het kind in zijn ontwikkeling en zijn ons bewust van hoe kinderen dit op hun eigen manier ervaren en ermee omgaan.

5.1.1 Lichamelijke verzorging

Lichamelijke behoeften liggen op het terrein van voeding, slaap, verschooning, lichaamstemperatuur en beweging. In de bijlage vindt u het dagritme van de groep.

5.1.2 Zindelijkheid

Zindelijkheidstraining verloopt bij de meeste kinderen zonder bijzondere obstakels, maar bij een enkeling kan het wat langer duren. Ook voor u kan dit soms zorgelijk en lastig zijn.

Wij gaan hier als volgt mee om:

- Over zindelijkheidstraining vindt overleg met de ouders plaats.
- Kinderen worden door de groepsleiding verschoond en op het potje of toilet gezet.
- Als een kind bezig is met zindelijk worden, stimuleren wij hem om zelf aan te geven dat hij naar het toilet gaat.
- Een kind doet zelfstandig zijn broek omlaag of omhoog.
- Kinderen worden niet gedwongen om naar het toilet gaan.
- Na het toiletgebruik leren we hem om meteen de handen te wassen.

Wij zijn ons ervan bewust dat het zindelijk “horen” te zijn een emotionele belasting kan vormen voor een kind. We houden hier rekening mee, want een ongelukje kan iedereen overkomen. Zindelijkheidstraining doen we d.m.v. een stickerkaart, extra aandacht en complimenten geven.

5.2 Behoeft aan affectie en geborgenheid:

Kinderen hebben behoefte aan lichamelijke aanraking en liefdevolle benadering en willen ook zelf genegenheid kunnen geven. Om aan deze behoeften tegemoet te komen, benadert onze groepsleiding de kinderen positief en sensitief. Zij weet een gezellige en positieve groeps sfeer neer te zetten.

5.3 Behoeft aan veiligheid, duidelijk en continuïteit:

Kinderen hebben behoefte aan een min of meer voorspelbare omgeving en een herkenbare structuur van de dag. Hoe jonger een kind is, hoe moeilijker het voor hem is om zicht te krijgen op volgorde van gebeurtenissen, op het heden, de toekomst en het verleden. Deze behoefte vraagt om een stabiele personele bezetting en

kindbezetting. Wij streven naar zo min mogelijk wisseling van leidsters en kinderen. Zo kan uw kind zich hechten en steun vinden bij vertrouwde personen. Ook de dagindeling, het dagritme (zie bijlage) en terugkerende rituelen dragen bij aan de vervulling van deze behoefte.

5.4 Behoefte aan erkenning en waardering:

Kinderen ontwikkelen het gevoel dat ze individueel waardevol zijn door de positieve reactie en bevestiging van anderen op hun gedrag. Zo ontwikkelen ze een positief zelfbeeld. Om in deze behoefte te voorzien, heeft onze groepsleiding oog voor de positieve kanten en gedragingen van ieder kind. Zij zal haar waardering daarvoor aan het kind laten blijken.

5.5 Behoefte aan ontwikkeling en competentie:

Alle kinderen hebben behoefte om zich te ontwikkelen, nieuwe dingen te leren beheersen en zichzelf als kundig (competent) te ervaren. Daarom zoeken ze naar nieuwe uitdagingen. De groepsleiding zal elk kind uitdagen om iets nieuws te proberen, zonder het te overvragen. Zij reageert op de nieuwsgierigheid van een kind door het aan te moedigen. De groepsleiding zal voldoende variatie aanbrenge in de inrichting van de ruimte en het aanbod van speelgoed.

5.6 Behoefte om een goed mens te zijn:

Kinderen willen graag voldoen aan de verwachtingen, normen en regels die gesteld worden in de omgeving waarin zij verblijven. Dus duidelijke regels die reëel zijn voor de ontwikkelingsleeftijd, bieden voorwaarden aan deze behoefte. De groepsleiding leeft zich in ieder kind in. Zij heeft een voorbeeldfunctie en laat het kind ervaren dat hij bijvoorbeeld iets liefs, solidairs of eerlijks heeft gedaan. Een kind heeft bijvoorbeeld een ander kind geholpen of getroost. De vierde pedagogische doelstelling draagt bij aan deze behoefte: de socialisatie van het kind. De groepsleiding helpt het kind in de socialisatie een goed mens te zijn.

Het leren oplossen van conflicten, wordt door de groepsleiding aangemoedigd en helpt kinderen bij het zich weerbaar opstellen.

Kinderen leren veel van elkaar en van de rol die de groepsleiding neerzet ten aanzien van de kinderen. De kinderen in de groep en de groepsleiding zijn een voorbeeld en kinderen nemen in hun kinderlijke ontwikkeling veel van gedrag of vaardigheden die ze zien van elkaar over. Het dagritme van de opvang is hierop afgestemd. Er is voldoende ruimte tijdens de rituelen te leren van elkaars sociale gedrag en dit vervolgens ook uit te voeren. Bijvoorbeeld: kinderen geven elkaar eten, geven elkaar een aai over de bol om te troosten bij verdriet, kinderen 'helpen' elkaar bij het toiletbezoek, samen handenwassen, samen de jassen aantrekken voor het naar buiten gaan, meehelpen bij het voorbereiden van de maaltijd, bij al deze momenten speelt de verantwoordelijkheid voor elkaar een rol en wordt de gemeenschapszin benadrukt.

Kinderen kunnen van bepaalde gebeurtenissen en activiteiten als groep juist meer genieten dan individueel. Dit geldt bijvoorbeeld voor feestelijke activiteiten. Verjaardagen worden in de groep gevierd met een feestmuts en door het toezingen van de jarige, waarbij de jarige op de stoel mag staan. De feestdagen, Sinterklaas worden ook met de groep gevierd door een feestelijke viering te laten plaatsvinden rond deze periode.

Voorlezen is ook een sociale groepsactiviteit waar kinderen met elkaar veel plezier aan kunnen beleven, vooral wanneer dit voorlezen interactief gebeurt en de kinderen dus actief kunnen reageren op het verhaal. Dansen op muziek is een expressieactiviteit waarvan kinderen in groepsvorm met elkaar veel plezier kunnen hebben. Maar ook kleine activiteiten zoals met de hele groep even heel hard gillen of stampen op de vloer zorgt voor veel hilariteit en de kinderen krijgen de kans hiermee hun energie kwijt te raken voordat een rustig ritueel (bijvoorbeeld eetritueel) begint.

6 Fysieke kenmerken van ons kinderdagverblijf.

6.1 Accommodatie

Kinderopvang De Basis heeft meerdere grote groepsruimte die huiselijk zijn ingericht. Er mogen daar in de twee verschillende ruimtes dertien kinderen opgevangen worden. Bij tijdelijke overloop. Wordt de groepsruimte vergroot met gebruik van de gymzaal. Zo voldoen de ruimtes aan de wettelijk gestelde aantal m² meters wanneer er een kind extra opgevangen moet worden. Echter komt dit zeer weinig voor. De kinderen van alle leeftijden zitten bij elkaar op 1 groep. We hebben de volgende onderverdeling: twee groepen van 0 t/m 4 jaar genaamd: De Mariniertjes en De Pilotjes Bij 10B (De Locatie voor de poort.) Wel wordt er minder in ruimtes gedacht maar meer in activiteiten. Wij hanteren een opendeurenbeleid. De kinderen van 0 t/m 4 jaar kunnen bijvoorbeeld ook op de andere groepen spelen als ze dit graag willen buiten de eet en slaaptijden om.

Qua inzet van leidsters wordt er voldaan aan de richtlijnen (kind ratio wet kinderopvang) deze is te controleren bij de rijksoverheid site rekentool maar ook aan de behoefte van de kinderen. Het kan dus voorkomen dat ervoor gekozen wordt een leidster extra ter beschikking te stellen op verschillende dagen omdat er jongere kinderen zijn die nog moeten slapen en er oudere kinderen aanwezig zijn die wel behoefte hebben aan het maken van uitstapjes en dergelijke. Ook kan het voorkomen dat er formatie wordt ingezet om bijvoorbeeld de 3+ activiteiten voor te bereiden.

De ruimtes beschikken over aparte slaapruides die qua indeling afgestemd zijn op de behoeften van de kinderen. Omdat een kind op een kinderdagverblijf veel indrukken op doet, is het van groot belang dat het kind voldoende rust kan nemen. De slaapruides zijn ingericht met bedden die voldoen aan de Europese normering voor de kinderbedden. De slaapruides zijn voorzien van ventilatiemogelijkheden. Bij de slaapruides waar geen direct toezicht gehouden kan worden, wordt gebruik gemaakt van babyfoons met camera. Ieder kind op de groep krijgt een eigen bedje toegewezen. Dit zorgt ervoor dat de slaapsituatie snel vertrouwd wordt voor het kind. Uit hygiëneoverwegingen krijgt ieder kind eigen slaapmateriaal zoals een slaapzakje. De bedden worden wekelijks verschoond en bij zichtbare vervuiling uiteraard direct. Er zijn aparte toiletruimtes waarvan een aantal met peutertoiletten en lage wastafels. De vestiging heeft de beschikking over opslagruimte voor spel- en handenarbeid materiaal, een kantoor. Naast 10B hebben we ook een locatie op de Koninklijke vliegbasis met één groep genaamd: De Generaaltjes op nummer 10. Deze groep beschikt over dezelfde ruimtes als de groepen De Mariniertjes en De Pilotjes. De groep: De Generaaltjes heeft minder Natuur in de tuin, door het gebruik van kunstgras. Echter gaan we met de kinderen regelmatig naar de dierentuin om zo toch op natuurlijke wijze in aanraking te komen met dier en natuur.

Ook beschikken we in één van onze vestigingen over buitenbedden, op de locatie voor de Koninklijke vliegbasis in de volgende paragraaf leest u hier meer over.

6.2 Buitenbedden

Buiten slapen prikkelt de zintuigen en laat baby's op een waardevolle manier kennismaken met de natuur. Kinderen, die buiten slapen, maken meer vitamine D aan en hebben minder last van een verkoudheid. Daarnaast biedt het de 'moeilijke' slapers ook een uitkomst. Uit onderzoek is gebleken dat kinderen buiten langer slapen.

Buiten wordt het ruiken, voelen, proeven en zien van baby's gestimuleerd. In het bed dat buiten staat hebben kinderen volop de gelegenheid om te kijken naar wolken, bladeren en ze kunnen luisteren naar de geluiden om zich heen. Tevens maken ze kennis met wisselende weersomstandigheden door verschillende jaargetijden. Kortom de zintuigen worden uitvoerig gepikkeld.

Doordat de luchtkwaliteit buiten beter is dan binnen, hebben kinderen minder last van verkoudheid. Kinderen slapen veelal rustiger, dieper en langer. Waardoor de kinderen doorgaans meer uitgerust zijn.

6.3 Persoonlijke eigendommen

De persoonlijke eigendommen van ieder kind worden opgeborgen in een aan het kind toegewezen eigen bakje. Daarnaast beschikt ieder kind bij de ingang over een eigen haakje voor zijn of haar jas en tas.

In de inrichting van de groepsruimte wordt het eigene van ieder kind geïntegreerd waardoor het gevoel van veiligheid voor de kinderen wordt versterkt. Dit gebeurt onder andere door foto's van de kinderen en zelfgemaakte werkjes op te hangen en fotocollages te maken van gebeurtenissen op de groep.

7 Algemene kenmerken van de opvang.

7.1 Openingstijden

Op kinderdagverblijf De Basis wordt dagopvang geboden in een verticale groep voor de leeftijd van 0 t/m 4 jaar. Bij inschrijving voor geboorte bieden we aan even op kraamvisite te komen. Op kraamvisite wordt de intake afspraak gepland. Bij het intake gesprek worden wen dagen en tijden besproken, wen dagen en tijden zijn er voor alle leeftijden en kinderen die starten bij Kinderopvang De Basis. De ouders mogen de kinderen zo vaak laten wennen als zij prettig vinden voor de start opvang. De wen uren worden wel in rekening gebracht als extra afgenomen uren. Binnen de dagopvang kunt u kiezen uit verschillende arrangementen. Wij bieden (halve)dagopvang aan binnen de volgende tijdstippen: Maandag tot en met vrijdag (m.u.v. feestdagen en vooraf aangekondigde sluitingsdagen) 6:30 - 18:30 uur. Tevens is het mogelijk extra dagdelen af te nemen en om opvang dagen te ruilen. Mocht er bij het ruilen of bij extra afname van de opvang voor het kind geen vast gezicht aanwezig zijn, of kan een kind wel komen maar niet op de stamgroep. Dan worden ouders hiervan op de hoogte gesteld en is de keuze aan de ouders. Dit wordt besproken om zorgvuldig af te wegen of het kind zich (bij extra opvang of ruilen) veilig en vertrouwd zal voelen. Voor de exacte regels verwijzen wij u graag naar de website /info/prijzen hier kunt uitgebreid lezen wat de mogelijkheden zijn.

7.2 Stamgroepen en beroepskracht-kind-ratio

Kinderopvang De Basis hanteert de normen volgens de cao-kinderopvang wat betreft personeelsbezetting en kind aantallen op de groep. Als er meer kinderen opgevangen moeten worden, word de groep indien nodig verruimd met gebruik van de gymzaal. Echter komt dit bijna niet voor.

Hierbij zal rekening gehouden worden met de beroepskracht-kindratio volgens de rekentool van de rijksoverheid.

Kinderen zien maximaal 3 vaste gezichten en een baby maximaal 2 vaste gezichten. Zo staat er altijd een vertrouwd gezicht op de groep van uw kind.

Kinderen worden opgevangen voor de poort bij Kinderopvang De Basis in zogenoemde stamgroepen ouders worden bij de intake op de hoogte gesteld welke stamgroep het kind zal krijgen. Een kind maakt gebruik van maximaal twee stamgroepen bij ruilen, bijboeken van opvang maar de voorkeur gaat uit naar 1 stamgroep. (met maximaal 13 kinderen per groep), De Pilotjes, De Mariniertjes en bij de vestiging van De kinderopvang de Basis op de koninklijke vliegbasis de groep: De Generaaltjes. Waar ook één stamgroep met 13 kinderen is, de kinderen voor en op Basis zijn dus onderverdeelt als twee kinderdagverblijven. Met beide een eigen LRK nummer. Deze indeling wordt bekend gemaakt bij de ouders. De stamgroep wordt begeleid door minimaal 2 vaste leidsters per dag. De kinderen in het kinderdagverblijf op de basis kunnen dus niet opgevangen worden bij de locatie voor de basis of omgekeerd.

Door de dag heen zijn er een aantal momenten dat de groepen: de Pilotjes en de Mariniertjes worden samengevoegd. De kinderen die op dat moment op bed liggen blijven in hun eigen bedje liggen. In de ochtenduren van 6.30 uur tot 7.30 uur en in de middag/avond van 17.15 tot 18.30 uur. Daarnaast zal dit ook zijn gedurende de pauzetijden van de groepsleiding van 13.00 tot 14.30 uur.

7.3 3+ groep

Bij Kinderopvang de Basis bieden we ontwikkelingsgerichte activiteiten aan door middel van een voor en vroegschoolse educatie programma. Wat houdt de 3+ groep precies in? Kinderen zullen worden aangesproken met activiteiten die hen voorbereiden op de basisschool. We hebben op dit moment twee vaste medewerkers die voldoen aan de VVE eis.

Een van deze medewerkers zal zorg dragen dat de voorbereidingen voor alle activiteiten in orde is, tevens beschikt deze medewerker over de kennis door de jarenlange ervaring in het basisonderwijs als kleuter -en gymjuf.

De kinderen zullen tijdens deze momenten meer ruimte krijgen om zicht te ontwikkelen en op onderzoek uit te gaan. Kinderopvang de Basis zorgt hierbij voor passend spelmateriaal.

7.4 Stimulans groep

Gedurende de dag, op het moment dat de formatie het toelaat is er ruimte om kinderen apart te nemen om individuele of kleine groepsgerichte activiteiten te doen op het gebied van motoriek en spraaktaal. De “gymzaal” biedt de uitgelezen kans om volop te bewegen en hierin o.a. de grove motoriek te verbeteren. Daarnaast zal de spreekkamer gebruikt worden om bijv. samen een boekje te lezen. Op deze manier kunnen kinderen zich in hun eigen tempo ontwikkelen en bijv. kinderen die doorgaans wat stiller zijn en in de groep minder snel aan bod komen zich beter ontplooien. Dit kan daarna weer toegepast worden als men in een groepssituatie verkeerd.

7.5 Inventaris en inrichting

Meubilair en speelgoed zijn afgestemd op de ontwikkelingsleeftijd van de kinderen die in de groep verblijven. De groepen zijn ingericht volgens ergonomische normen, wat terug te zien is in hoge tafels en banken voor kinderen, in hoogte verstelbare aankleedtafels en aanrechtbladen en wc's op kindhoogte dan wel niet door middel van verhoging. De inrichting bevordert de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van de kinderen. De ruimtes zijn uitdagend ingericht, vrolijk bekleed zodat de uitdaging en het accent ligt op het speel- en spelmateriaal. Er wordt gewerkt volgens protocollen van de GGD, gemeente en brandweer m.b.t. de inrichting en voorzieningen binnen het gebouw.

7.6 Materiaal

Wij bieden uw kind een diversiteit aan materiaal aan waardoor hun ontwikkeling, speelplezier en fantasie geprikkeld en beïnvloed wordt. Het speelgoed is in categorieën onder te verdelen:

- Fantasieprikkelend en imitatie uitlokkend:
Poppen, poppenhoek, verkleedkleden, auto's, kosteloos materiaal, knutselmateriaal, klei, verf e.d.
- Constructiemateriaal:
Blokken, Lego, Duplo, Noppen, Ministeck, Playmobil, e.d.
- Ontwikkelingsmateriaal:
Boeken, spelletjes, puzzels e.d.
- Muzikaal vormend:
Muziekinstrumenten, cd's, liedjes e.d.
- Creatief materiaal:
Papier, klei, verf, prikken, plakken, kosteloos materiaal, houtbewerking e.d.
- Buitenspeelgoed:
Fietsen, scheppen, glijbaan, klimrek, emmers, stoepkrijt, zwembadjes, ballen, zandbak, dierenverzorging e.d.
- Motorisch ontwikkelend:
Fietsen, stelten, ballen, klimrekken, glijbanen, trapauto's, steppen, klimmodules e.d.

Bij de aanschaf van materiaal wordt uitgegaan van de ontwikkelingsniveaus en interesses van de duurzaamheid en veiligheid van het materiaal.

7.7 Luiers

Kinderopvang De Basis verzorgt luiers in verschillende maten van het merk Pampers en tevens de verzorgingsdoekjes van dit of een ander A merk. Elke dag zijn er vaste verschoonmomenten. Om de c.a. twee a drie uur. Daarnaast wordt uw kind natuurlijk direct verschoond als hij gepoept heeft. Kinderen die zindelijk worden, maar nog een luier dragen, gaan tijdens het verschoonen even oefenen op de pot of toilet.

7.8 3-uursregeling

Qua formatie op de groepen wijken we maximaal 3 uur af per dag af.

We wijken mogelijk af van 7.30 tot 8.00 uur, 13.00 tot 14.30 uur en van 17.00 tot 18.00 uur. Als het kinderdagverblijf opent, worden mogelijk met het ontwijken van files kinderen eerder gebracht dan dat alle leidsters aanwezig zijn. Wanneer de medewerkers pauze houden is er een vergrote kans dat er afgeweken moet worden. En ook kan het voorkomen dat kinderen later gehaald worden omdat ouders in de file staan. Ook tegen het einde van de dag is er daarom een vergrote kans dat er even afgeweken wordt van BKR. Meestal wordt er afgeweken van BKR in bovenstaande tijden, schriftelijk worden andere geconstateerde afwijkingen doorgegeven aan de medewerkers die de roosters maken. Mochten bovenstaande tijden niet meer kloppen dan wordt dit uiteraard aangepast. Daarnaast hebben we gekozen om af te wijken op deze tijden, omdat dit de meest verantwoorde keuze is qua veiligheid. Het is op deze tijden heel rustig op de groepen. In de ochtend wordt er aan tafel ontbeten, de kinderen zitten dan rustig aan tafel. In de pauze tijd liggen er veel kinderen op bed te slapen. En aan het einde van de middag sluiten we af met een rustige activiteit aan tafel.

En we wijken niet af van 6.30 tot 7.30 uur, 8.00 tot 13.00 uur, 14.30 tot 17.00 uur en van 18.00 tot 18:30 uur. Andere afwijkingen bij het inzetten van personeel zoals bij ziekte en verlof staan beschreven bij 3.1.1 Vaste leidsters op de groep en het vaste gezichten criterium.

7.9 Zorgen voor vier ogen, vier oren en transparantie

In 2012 heeft de commissie Gunning een advies uitgebracht om (seksueel) misbruik met kinderen binnen de kinderopvang te voorkomen. Het advies is verwerkt in het nieuwe convenant kwaliteit kinderopvang. Organisaties voor kinderopvang moeten vanaf 2013 aantonen dat ze preventieve maatregelen nemen om ongewenst gedrag met kinderen te voorkomen. Ondanks al onze inspanningen realiseren we ons dat we nooit een 100% veiligheidsgarantie af kunnen geven. We vragen dan ook alle ouders om samen met ons hun ogen en oren open te houden en met ons een open communicatie aan te gaan over “niet pluis” gevoelens.

Wij hebben de volgende maatregelen genomen:

- Een open aanspreekcultuur is een van de onderdelen van ons pedagogisch beleid. In het beleid staat beschreven op welke manier we omgaan met de kinderen. Mocht een collega zich daar niet aan houden dan spreken we elkaar daar op aan.
- Alle groepen hebben glas naast of in de deuren en veel ramen naar de gang waardoor er zicht is op alle groepen.
- Medewerkers van andere groepen en de leidinggevenden kunnen op alle momenten van de dag de groep binnen komen.
- Aan het begin en eind van de dag lopen ook ouders voortdurend in en uit.

- We zorgen ervoor dat er dan minimaal twee medewerkers aanwezig zijn op de locatie. Ook worden twee halve groepen samengevoegd tot 1 groep zodat er zo min mogelijk alleen gewerkt wordt.
- Bij aannname van nieuwe medewerkers winnen we altijd 2 referenties in.
- Nieuwe medewerkers mogen pas gaan werken op het moment dat de VOG (Verklaring Omtrent Gedrag) binnen is.
- Alle ruimten op de wc's en commode ruimte na zijn voorzien van camera's. Camera beelden blijven binnen beheer van kinderopvang De Basis gedurende de wettelijk gestelde termijn van twee weken, daarna worden deze verwijderd van de harde schijf. Camerabeelden zijn ten alle tijden te volgen door de locatiemanager Melanie van den Elzen.
- Voor het geval leidsters toch alleen werken, hebben wij een derde aangewezen voor het vierogenprincipe. Deze persoon kan altijd binnen komen lopen om te controleren of er niet verkeerd wordt omgegaan met de kinderen. Voor de Locatie op de basis is dit de Heer Rob Heanen, Liaison Officer, 703 Munss Rob werkt fulltime en kent zijn rol in deze. Voor de locatie voor de basis is dit Mevrouw Antoinet van Hal , ook zij is op de hoogte van haar rol als als het gaat om het vierogenprincipe. En kan op elk moment binnen komen , gedurende vijf dagen per week. Mevrouw van Hal is vrijwilliger en organiseert de 3+ activiteiten.

7.10 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Vanaf januari 2013 zijn we verplicht een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in te voeren. We hebben hiervoor cursussen gevolgd en met succes afgerond (certificaten behaald) over Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Wij vinden het belangrijk om (nieuwe) ouders te informeren hoe wij hier binnen Kinderopvang De Basis mee omgaan. We hebben gekozen voor een basisdocument dat voor alle kindcentra geldt. Deze route heeft betrekking op hoe gehandeld kan worden bij vermoedens van kindermishandeling door een beroepskracht en hoe gehandeld kan worden bij (seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

7.11 GGD-inspectie

De gemeente heeft de taak toe te zien op een juiste handhaving van de wet kinderopvang. Daartoe geeft zij de GGD-opdracht jaarlijks een inspectie uit te voeren op alle locaties voor kinderopvang en buitenschoolse opvang. Een exemplaar van het inspectierapport gaat naar de oudercommissie en wordt met de leden van de commissie besproken. Alle ouders kunnen het inspectierapport van de GGD inzien op locatie op kantoor van de directrice.

8 Het volgen van de ontwikkeling van uw kind

Kinderopvang De Basis maakt gebruik van een kindvolgsysteem. Het doel hiervan is het vroegtijdig onderkennen van problemen bij kinderen. Zodat er dan bij het bereiken van de schoolleeftijd direct door school op ingespeeld kan worden waardoor eventuele achterstand beperkt blijft. Dit gebeurt aan de hand van observatielijsten die elke 5 á 6 maanden worden bijgehouden. Al deze zaken worden tijdens een oudergesprek uitgelegd en besproken.

Bij het bereiken van de 4-jarige leeftijd van uw kind wordt de lijst overgedragen aan de te bezoeken basisschool. Elke keer als uw kind is geobserveerd wordt dit met de ouders besproken.

Voor de buitenschoolse opvang zijn wij tevens ook bereikbaar voor een overdracht indien wenselijk, wanneer de ouders hier toestemming voor hebben gegeven.

8.1 Signaleren

Kinderopvang De Basis heeft een signalerende functie wat betreft opvallend gedrag en eventuele achterstand in de ontwikkeling van uw kind. Als het team zich zorgen maakt, zal de groepsleiding na overleg met de directrice contact opnemen met u en u uitnodigen voor een gesprek. Zij geeft zo nodig advies en spreekt namens het team de bezorgdheid om uw kind uit. Zij zal u in sommige situaties verwijzen naar een hulpverlenende instantie. Ook kan zij voorstellen om de pedagogisch kwaliteitsfunctionaris uit te nodigen voor een observatie van uw kind op de groep. U beslist uiteraard zelf of/en welke actie U onderneemt. Wij nemen nooit buiten u om contact op met instanties. Er is een reden om dit wel te doen, namelijk als er sprake is van een ernstig vermoeden van mishandeling of verwaarlozing. Bij inschakeling van hulpverlening bij het vermoeden van mishandeling of verwaarlozing, is altijd de directrice betrokken.

Als de groepsleiding eventuele problemen signaleert van welke aard dan ook, onderneemt zij hierbij de

Volgende stappen:

1. Overleg tussen collega's: zien anderen iets ook als een probleem?
2. Overleggen met betreffende ouders: aftasten of zij dit ook zo ervaren.
3. Samen met collega's en eventueel de directrice het probleemgedrag onderzoeken:
  - Observeren van kinderen, indien nodig punten op papier zetten.
  - Kijken of er een patroon zit in het (probleem)gedrag.
4. Opnieuw overleg met de ouders en kijken waar de knelpunten liggen en eventuele oplossingen aandragen. Op dit punt kan ook de pedagogisch kwaliteitsfunctionaris erbij betrokken worden voor een observatie of om mee te denken over oplossingen.
5. Indien ouders hierom vragen of op advies van de groepsleiding/ de directrice/pedagogisch Kwaliteitsfunctionaris, met hen op zoek gaan naar een hulpverlenende instantie.
6. De uiteindelijke beslissing over wel of niet verder gaan, ligt bij de ouders. Indien nodig wordt er samengewerkt met de hulpverlenende instantie en vindt er regelmatig een terugkoppeling naar de ouders plaats.

8.2 Zorgen en problemen

Wij streven naar een open en eerlijke omgang met ouders en houden u op de hoogte van de dingen die uw kind doet. Ook de minder leuke dingen krijgt u van ons te horen. Wij hopen dat u ook een open houding naar de groepsleiding aanneemt. Wij vinden het van belang dat u vertelt over belangrijke dingen die overdag of 's nachts gebeurd zijn, zodat wij daarop kunnen inspelen. De ouders dragen zelf de zorg en verantwoordelijkheid om wijzigingen van voeding of voedingstijden aan ons door te geven. Pas als de communicatie goed is, kunnen wij de zorg voor uw kind optimaal uitvoeren.

9 Gezondheid en voeding

9.1 Gezondheid

Een goede verzorging is belangrijk voor de lichamelijke en mentale gezondheid van een kind. Een kind voelt zich veilig en geborgen bij de pedagogisch medewerker die alle aandacht heeft voor hun welzijn.

Juist vanuit deze aandacht kun je echt contact maken met het kind en een vertrouwensband ontwikkelen. Aandacht voor het lichamelijke welzijn vraagt van de pedagogisch medewerker aandacht voor hygiëne, voeding, zindelijkheidstraining, slapen en hoe om te gaan met ziekte.

Hieronder worden deze items en ook de veiligheid beschreven.

9.1.1 Ongelukken met kinderen

Bij ongelukken lichten we u zo spoedig mogelijk in. Het is mogelijk dat een andere leidster of de directrice u op de hoogte stelt en niet de betrokken leidster. Dit is afhankelijk van de omstandigheden, denk aan bijvoorbeeld het troosten van uw kind. Alle vaste leidsters hebben een BHV en EHBO/ kinderreanimatie cursus gevolgd en zij volgen jaarlijks de herhaling. Alleen als u niet direct in de gelegenheid bent om met uw kind naar de EHBO of huisarts te gaan of als u niet bereikbaar bent, zullen wij uw kind begeleiden als de situatie daartoe aanleiding geeft. Bij ernstige ongevallen schakelen wij de ambulance in en gaan niet zelf met uw kind naar de EHBO-post. Naar aanleiding van het gebeurde ongeluk wordt bekeken of er maatregelen genomen dienen te worden t.a.v. de veiligheid van de kinderen. De directrice brengt dan het besluit naar het team. Bij ongevallen wordt er gebruik gemaakt van een ongevallen registratieformulier. Op deze manier kan er bekeken worden wat voor ongevallen er gebeurd zijn en/of vaker voorkomen.

Bij de groep De Generaaltjes op de Basis hebben we als voorzorgsmaatregel dat de kinderen niet gaan buitenspelen zodra er gevlogen gaat worden met gevechtsvliegtuigen. De vliegtijden zijn meestal om 10:00 uur en om 14:00 uur, als dat anders is worden we hierover geïnformeerd. Om te voorkomen dat we tijdens een wandeling toch onverhoopt veel geluid moeten verdragen nemen we professionele kinderoorkappen/gehoorbescherming mee in de kinderwagen. Dit i.v.m. geluidsoverlast. Het gebouw is voorzien van dempende akoestische ramen en andere speciaal hiervoor ontwikkelde materialen, zodat binnen geen hinder zal worden ervaren van overkomende vliegtuigen. Tevens is het gebouw voorzien van een extra grote speelruimte/ gymzaaltje en alle ruimtes zijn voorzien van airco, om ook binnen vol op te kunnen spelen.

Het kinderdagverblijf kent een calamiteitenplan, ontruiming en een brandbestrijdingsplan. Er is altijd een bedrijfshulpverlener in het pand aanwezig en we oefenen het ontruimingsplan jaarlijks met de kinderen. In verschillende protocollen staat onder andere beschreven hoe er gehandeld moet worden bij zaken zoals "wiegendood", vermoedens van kindermishandeling en incest.

Bij het intakegesprek krijgen ouders toestemmingformulieren mee die betrekking hebben op het gebruik van gemaakte foto's, vervoer, buikslapen en andere afspraken die samen met de ouders worden besproken. Ouders dienen dan ook aan te geven of de kinderen alle inenting van het consultatiebureau krijgen. De verantwoordelijkheid van de entingen leggen we uitdrukkelijk bij de ouders zelf.

9.1.2 Toedienen van medicijnen

Medicijnen en zorgmiddelen worden alleen door de pedagogisch medewerker verstrekt indien ouders vooraf een overeenkomst hebben getekend. In principe is het bij ziekte van het kind de ouder die de huisarts inschakelt. Alleen als er acuut gevaar dreigt schakelt de pedagogisch medewerker direct de dichtstbijzijnde huisarts van praktijk Volkel in.

Wanneer een kind een besmettelijke ziekte heeft, moet de pedagogisch medewerker geïnformeerd worden. Zij kunnen deze informatie indien noodzakelijk aan andere ouders melden en in bepaalde gevallen zoals bij het uitbreken van A1, A2, B1, B2, en C ziekten meldt de manager dit bij de GGD. De ouders worden dat via email op de hoogte gesteld. Kinderdagverblijf De Basis handelt ten alle tijden volgens de richtlijnen van de GGD. Bij ziekte dient doorbetaald te worden, er is immers een plekje voor uw kind gereserveerd.

Het toedienen van medicijnen gebeurt alleen in opdracht van de ouders onder de volgende voorwaarden:

- De medicijnen worden zo mogelijk toegediend in de thuissituatie.
- Voor medicijnen die vallen onder de lijst voorgeschreven medicijnen vullen ouders het formulier toestemming medicijnverstrekking volledig in en ondertekenen dit.
- De zorgmiddelen worden alleen toegediend als dit noodzakelijk is. We voeren hier een terughoudend beleid. Als het niet anders kan en het medicijn moet toch hier toegediend worden dan moet ook het toestemmingformulier ingevuld worden.
- De toediening van het medicijn mag geen belemmering vormen voor de zorg van andere kinderen.
- Medicijnen (ook zelfzorgmiddelen als paracetamol) dienen in originele verpakking met bijsluiter te worden aangeleverd.

9.1.3 Paracetamol

Kinderen die niet helemaal fit zijn maar thuis paracetamol hebben gekregen en hierdoor opgeknapt zijn mogen naar het kinderdagverblijf komen als deze medicatie is voorgeschreven door een arts. Wij verwachten wel dat ouders ons informeren dat het kind paracetamol heeft gehad. Na ongeveer zes uur is de paracetamol uitgewerkt en het is nodig dat wij hierop kunnen anticiperen. Het kan zijn dat het kind aan de beterende hand is, maar het kan ook een terugval krijgen waarbij de koorts ineens explosief oploopt. Dat is gevaarlijk i.v.m. een koortsstuip. Zeker omdat dit vaak het moment is waarop kinderen in bed liggen is het voor ons belangrijk om goed geïnformeerd te zijn zodat wij het kind extra goed in de gaten kunnen houden. Thuis paracetamol of overige medicatie geven zonder overleg met een arts om griep of koorts te onderdrukken voor het kind naar de opvang komt keuren wij af. Koorts is tot de leeftijd van 4 jaar een belangrijke afweer omdat het immuunsysteem van uw kind nog vol op in ontwikkeling is. Bij een temperatuur van 38,5 graden dient u uw kind te komen halen. Wij nemen de zorg van uw graag weer over zodra uw kind 24 uur koortsvrij is zonder gebruik van koortsverlagende middelen.

Er worden door ons geen dossiers bijgehouden van uw kind. De meest essentiële zaken staan wel op papier. Alleen op verzoek van bijvoorbeeld het RIAGG wordt, na toestemming of op verzoek van de ouders, schriftelijk gerapporteerd.

Indien er aan instanties gegevens moeten worden verstrekt, gebeurt dat alleen op uitdrukkelijk schriftelijk verzoek van of na contact met de ouders. Ouders zijn de eerstverantwoordelijken in de opvoeding van hun kinderen. Er gebeurt bij Kinderopvang De Basis niets buiten de ouders om. Indien contact met derden noodzakelijk is, kan dit pas na ouders hiervan op de hoogte te hebben gesteld.

9.1.4 Hygiëne

- De ruimte en het spelmateriaal wordt volgens schema schoongemaakt
Voor elke maaltijd en het fruit eten worden de handen gepoetst.
- Na het eten krijgen alle kinderen een snoetenpoetser om hun handen en monden te poetsen.
- We leren kinderen wat betreft het w.c.- gedrag aan wat persoonlijke hygiëne is.
- Pedagogisch medewerker is alert op vieze neuzen en maakt deze schoon.
- Kinderen worden regelmatig verschoond.
- Hygiëne bij het eten, zie dagritme.

9.2 Voeding

Kinderen krijgen flesvoeding (tot 1 jaar) en deze dient zelf door de ouders meegeven te worden. M.U.V. Nutrilon 1&2 standaard of Hero 1&2 standaard. Fruit, brood en tussendoortjes zoals soepstengels en dergelijke worden door het kinderdagverblijf verzorgd. Net zoals diksap en ranja.

Voor het fruit eten hebben kinderen altijd de keus uit meerdere soorten. Afhankelijk van de leeftijd wordt fruit in stukjes of gepureerd aangeboden. Tijdens het fruit eten wordt er sap gedronken. Voor de broodmaaltijden hebben de kinderen keus uit verschillende soorten hartig broodbeleg en ook uit verschillende soorten zoet broodbeleg. Afhankelijk van de leeftijd wordt het brood in kleinere stukjes aangeboden. In speciale gevallen wordt er weleens iets extra's aangeboden: knakworstjes of pannenkoek bij de broodmaaltijd, etc.

Kinderen vanaf 1 jaar stimuleren wij zoveel mogelijk om zelfstandig uit de fles, of bij voorkeur (tuit-) beker, te drinken. Kinderen vanaf 1 jaar krijgen (tenzij er sprake is van medische indicatie) halfvolle melk aangeboden i.p.v. flesvoeding. We houden rekening met kinderen die bepaalde voedingsmiddelen niet mogen vanwege allergie, geloof, levenswijze of dieet. De ouders melden dit in de intakegesprekken en brengen indien noodzakelijk hun eigen producten mee naar het dagverblijf.

9.2.1 Allergie/ dieet/ beperking

Misschien heeft uw kind speciale zorg nodig, bijvoorbeeld vanwege een allergie, dieet of beperking. Ook dan staat onze deur voor u open. Wij willen graag samen met u bekijken of wij uw kind die zorg kunnen bieden die het nodig heeft. Wij willen toegankelijkheid van onze kinderdagverblijven voor alle kinderen waarborgen. Wij bieden kinderen ontplooiingsmogelijkheden in aansluiting op wat zij nodig hebben, wat als gevolg kan hebben dat wij specifieke maatregelen moeten nemen om opvang mogelijk te maken. In de opvangsituatie zal steeds zorgvuldig afgewogen worden wat in het belang is van het individuele kind en de groep kinderen.

9.2.2 Zorg en aandacht bij het eten

Om het eten met een grote groep kinderen, met verschillende eetgewoontes van huis uit, goed te laten verlopen, hanteren we een aantal basisregels die aan de kinderen duidelijk maken wat er verwacht wordt.

- We eten allemaal tegelijk aan tafel.
- Voordat we gaan eten, zingen we altijd eerst een liedje.
- We gebruiken een bord om eten op te leggen en indien mogelijk (kinder-) bestek.
- We proberen op te eten wat op ons bord ligt.
- We zorgen dat er rust is tijdens het eten.

Medewerkers scheppen hiervoor de individuele voorwaarden; als kinderen daaraan toe zijn krijgen ze soms al een kindermesje bij hun bord om het smeren te oefenen, 'n grijpgrage eenjarige heeft niet andermans bordje binnen handbereik etc.

9.2.3 Plezier en gezelligheid tijdens het eten

- Kinderen krijgen keuzemogelijkheden in wat ze eten.
- We zorgen dat we de tijd hebben bij het eten.
- Kinderen worden positief benaderd in hun eigen eetgedrag.
- Kinderen bepalen zelf en leren zelf inschatten wat ze op kunnen. Het kind leert op deze manier te luisteren naar zijn eigen lichaam.
- Kinderen die een soort eten willen proberen en dit niet lekker vinden krijgen een bakje om iedien nodig het eten uit te kunnen tuffen. Het blijven proberen van nieuwe smaken vinden wij belangrijker dan het opeten wat je nu gekozen hebt.

9.2.4 Hygiëne en kwaliteit bij het eten

- Kinderen en medewerkers wassen hun handen voor en na het eten.
- Wat op de grond is gevallen wordt niet meer opgegeten.
- Iedereen eet van zijn eigen bord, drinkt uit zijn eigen beker en likt niet van het mes.
- We geven kwalitatief goede voeding; bruinbrood, vers fruit en beperkt suikers en vet.

10 Het kind centraal

Bij Kinderopvang De Basis staan uw kind en zijn belangen centraal. Om te weten wie het kind is en wat zijn belangen zijn, is het belangrijk om in gesprek te gaan en te blijven met u. Daarom is er op Kinderopvang De Basis een ouderbeleid uitgewerkt, dat u in dit hoofdstuk kunt vinden. Wij nodigen u van harte uit om met ons in gesprek te gaan over uw kind.

10.1 Ouderbeleid & afstemmen

Samen met u willen wij de zorg en het pedagogisch handelen (opvoeden) afstemmen op uw thuissituatie. We streven ernaar deze zo dicht mogelijk bij elkaar te brengen. Ook vinden we goed overleg en samenwerking van essentieel belang. We zien de opvang en verzorging bij ons als een aanvulling op de opvoeding thuis.

10.2 Het belang van uw kind staat hierbij centraal:

Bij de baby's worden gewoontes van thuis en dagritme afgestemd om een goede hechting en gewenning tot stand te brengen. De peuters zijn al zover in hun ontwikkeling dat ze zich al beter kunnen aanpassen aan het dagritme van de groep. Belangrijke zorg zoals slapen stemmen we af met u. Uitgangspunt hierbij is de behoefte van uw kind. De regels bij ziekte van uw kind liggen vast en worden besproken bij het intakegesprek. De regels zijn vastgesteld na advies van de GGD.

Het wennen van uw kind op Kinderopvang De Basis wordt besproken tijdens het intakegesprek. De meeste ouders geven er de voorkeur aan om hun kind voorafgaand aan de opvang een aantal keren mee te laten spelen om hem te laten wennen. Dit kan in overleg met de groepsleidsters. Hoe de wenperiode wordt ingevuld, laten we over aan u en de leidsters kunnen de ouders adviseren. Meestal hanteren we twee keer vier uur. De ervaring leert dat het wennen goed verloopt als er regelmaat in de opvang zit. U kunt zoveel als u wilt telefonisch informeren naar uw kind. Als de leidster reden ziet, neemt zij contact op om u op de hoogte te stellen. Dit kan ook op verzoek van u zelf. Niet alleen een kind heeft tijd nodig om te wennen. Ouders wennen ook naarmate zij Kinderopvang De Basis langer bezoeken. Zij bouwen een band op met de leidsters en raken bekend met regels en afspraken. We houden rekening met deze gewenningsperiode en onbekendheid van ouders met regels. We geven u de ruimte om uitleg te vragen zoveel als u nodig heeft.

10.3 Oudercontacten & Oudergesprekken

Bij het brengen en halen nemen de leidsters de tijd voor een mondelinge overdracht met en aan u. Door drukte op de groep komt het voor dat de leidster of de ouder elkaar niet zolang kunnen spreken als zij zouden willen. Daarom hebben we gekozen om ook op een andere manier met u te communiceren, namelijk via oudergesprekken. In deze oudergesprekken nemen we de tijd om met u stil te staan bij de ontwikkeling en het welbevinden van uw kind. Dit komt aan de hand van het kind volgsysteem aan bod, in de volgende paragraaf gaan we hier verder op in. Op deze wijze kunnen we de zorg en opvang nog beter afstemmen; suggesties en opmerkingen van de ouders worden besproken in het team.

10.4 Vaste gespreksmomenten

Er zijn een aantal momenten waarop wij gesprekken voeren met u:

- **Intake**
Twee tot vier weken voor de plaatsing van uw kind wordt de intake gedaan. De nadruk in het gesprek ligt op informatieverstrekking van de leidster aan de ouders. Zaken als regels, voeding, slapen en bijzonderheden worden doorgenomen met u. De leidster geeft kort aan wat de pedagogische uitgangspunten zijn. We vragen u om ons alvast te informeren over uw kind en zijn gedrag, ontwikkeling, gewoontes, e.d.
- **Kind volgsysteem**
Iedere vijf á zes maanden wordt het kindvolgsysteem ingevuld en besproken met de ouders. Aansluitend wordt dan besproken of de opvang bevalt en of er nog opmerkingen of ideeën zijn. Dit gebeurt tot net voor de vierjarige leeftijd. De gegevens die in de loop der tijd verzameld zijn worden aan de ouders mee gegeven om over te dragen aan school. Indien deze gegevens verzameld zijn door een opvang is het een wettelijk vereist dat de toekomstige school deze overdracht krijgt. Wij vertrouwen erop dat de ouders deze door zullen geven aan school met het oog op het belang van de ontwikkeling van hun kind.

Voor de buitenschoolse opvang zijn wij tevens ook bereikbaar voor een overdracht indien wenselijk, wanneer de ouders hier toestemming voor hebben gegeven.

Aan het einde van de opvangperiode wordt er nogmaals geëvalueerd. We stellen er prijs op als u ons laat weten hoe u deze periode heeft ervaren. Doel voor ons is om de opvang te verbeteren. Suggesties, opmerkingen en klachten nemen wij ter harte en worden voorgelegd aan het team.

10.5 Invloed via de oudercommissie

Wij vinden een goed contact met u als ouders van de kinderen zeer belangrijk. Op het individuele niveau heeft u inspraak in de zorg die wij aan uw kind geven. Op het collectieve niveau is deze inspraak geregeld in de oudercommissie van kinderopvang De Basis. De oudercommissie behartigt de belangen van alle ouders en kinderen.

10.6 Klachtenregeling

Kinderopvang De Basis heeft een klachtenregeling voor ouders. De klachtenregeling zal de bemiddeling, behandeling en rapportage van klachten die voorkomen in kinderopvang De Basis regelen. Wij maken onder andere gebruik van een klachtenformulier voor registratie. Daarnaast is Kinderopvang De Basis aangesloten bij de landelijke geschillencommissie.

Een klachtenformulier kunt u vragen aan de pedagogisch medewerker.

10.7 Organisatorisch beleid

Om onze doelstellingen en uitgangspunten op pedagogisch gebied uit te voeren, dienen we te voldoen aan een aantal voorwaarden. Vermeld dient te worden dat bij elke beslissing die we nemen op welk gebied dan ook (organisatorisch, personeel, financieel, etc.) we altijd in overweging nemen wat voor gevolgen een beslissing kan hebben voor onze pedagogische doelstelling. Een en ander wordt altijd afgewogen aan andere belangen.

Het organisatiebeleid, ook wel beschreven in een protocollenboek kunt u inzien op het kinderdagverblijf. Vraag het gerust aan één van onze medewerkers.

11 Kenmerken van de groepsleiding

11.1 Personeelsbeleid & Personeelsbezetting

Bij Kinderopvang De Basis hebben de meeste krachten een vaste dienstbetrekking. Zij waarborgen en ontwikkelen onze pedagogische visie. Een van de taken is het stimuleren en waarborgen van de kwaliteit van werken. Dit gebeurt door regelmatig dingen te rapporteren en te evalueren in vergaderingen. Ook werkt de beleidsmedewerker regelmatig mee op de groep om inzichtelijk te krijgen of het beleid nog voldoet en gehandhaafd blijft door de medewerkers.

De vaste groepsleidsters zijn vaste uren per week aanwezig. Naast de vaste krachten zijn er invalskrachten in dienst van Kinderopvang De Basis die, net als de vaste krachten, gediplomeerd en minimaal in het bezit van een M.B.O.-kinderopvang opleiding, EHBO-diploma en VOG, zijn. Daarnaast hebben alle leidsters een koppeling in het personenregister. Invalskrachten vervangen de leidsters tijdens ziekte, vakantie en vrije dagen. Om de binding en hechting tussen kind en leidsters vorm te geven streven wij ernaar om leidsters zoveel mogelijk op een vaste groep en op vaste dagen in te zetten.

Leidsters ontvangen jaarlijks coaching op basis van de rekenregels in het besluit wet kinderopvang.

11.1.1 Profielschets leidster

Leidsters dienen aan de volgende criteria te voldoen:

- Een afgeronde opleiding op minimaal mbo-niveau
- Professionele (werk)ervaring met kinderen in de leeftijd van 0-5 jaar
- Een warme persoonlijkheid, aantoonbare affiniteit met kinderen
- Inzicht hebben in ontwikkeling en gedrag van kinderen
- Initiatief durven nemen
- In teamverband kunnen samenwerken
- Vertrouwenspersoon van ouders en kinderen kunnen zijn

Wij werken met een gedragscode. De gedragscode omschrijft de gedragsregels die voorschrijven wat wij doen en laten tegenover u, uw kind, collega's en anderen. Het maakt duidelijk wat er van medewerkers verwacht wordt en welke normen en waarden wij hanteren. Het is een middel om de kwaliteit te waarborgen en te handhaven.

11.1.2 Huishoudelijke taken

De leidsters zorgen voor de hygiëne en schoonmaak van de gehele vestiging. Aan de hand van schoonmaakschema's wordt alles bijgehouden.

11.1.3 Medewerker algemeen onderhoud

Hij onderhoudt o.a. accommodatie, inventaris en spelmateriaal.

11.1.4 Stagiaires

Elk jaar plaatst De Basis stagiaires. De stagiaires werken op een vaste groep en worden als BOL leerlingen boventallig ingeroosterd. BBL-leerlingen worden ingezet als pedagogisch medewerker in opleiding en tellen mee in leidster-kind-ratio. Stagiaires/leerlingen zijn van harte welkom, maximaal één per groep. Voor de stagiaires beginnen worden ze verzocht een verklaring omtrent gedrag in te leveren. De stagiaires dienen vooraf een schriftelijke voorstelling te maken voor de ouders.

Bij het inzetten van stagiaires worden verwachtingen en doelstellingen besproken bij start van de opleiding. Het inwerkprotocol en de formatieve inzet wordt besproken en opgemaakt. Regelmatig wordt er geëvalueerd en indien nodig wordt de formatieve inzet bijgesteld.

In geval van Calamiteiten kunnen leidsters contact zoeken met Melanie van den Elzen Of Rob Heanen ze kunnen in 15 minuten in het kindcentrum aanwezig zijn. Indien een afwijkende inzet van het aantal beroepskrachten is ingezet, is er ter ondersteuning van deze beroepskracht ten minste 1 andere volwassene in het kind centrum aanwezig.

Beroepskrachten werken op openen en sluiten na, met twee of meer personen.

11.2 Bijscholing deskundigheid

Elk jaar wordt een opleidingsplan gemaakt in het kader van deskundigheidsbevordering. Groepsleidsters kunnen eigen wensen naar voren brengen, die we verwerken in het opleidingsplan. We bekijken op welke punten we deskundigheidsbevordering nodig hebben en de scholing moet passen binnen onze doelstelling en pedagogische uitgangspunten, dit gebeurt met ondersteuning van de directrice.

Daarnaast zal de organisatie zorgdragen dat de groepsleidsters up-to-date is betreft scholing en voldoen aan de kwaliteitseisen zoals beschreven in de CAO-kinderopvang en wet IKK.

Je kunt daarbij denken aan scholing op het gebied van spraaktaal, BHV, VVE bijscholing en voor het werken met baby's.

Alle vaste groepsleidsters zijn in het bezit van een EHBO/ kinderreanimatie certificaat en BHV diploma. Zij volgen jaarlijks een herhalingscursus.

Einde pedagogische beleid KDV.

12 Nawoord

Met dit nawoord bent u aan het einde gekomen van ons pedagogisch beleid. Er is geprobeerd een helder beeld te scheppen met betrekking tot onze werkwijze, visie, en andere zaken. Dit naslagwerk is een leidraad, geen vaststaand gegeven: ons beleid is voortdurend in beweging en ontstaat uit een interactief proces. Kinderopvang De Basis vindt het belangrijk om op de hoogte te blijven van wat er in kinderopvangland gaande is en hier op in te spelen. Daarmee richten we ons op de toekomst. Tegelijkertijd laten we ons ten alle tijden inspireren en sturen door diegenen die er wellicht het meeste toedoen binnen onze organisatie: de leidsters op de werkvloer.

We hopen van harte dat u de opvang van uw kind binnen Kinderopvang De Basis als prettig zult ervaren.

Als er nog vragen of onduidelijkheden zijn met betrekking tot de inhoud van ons beleid, kunt u contact opnemen met ondergetekende.

Mèlanie van den Elzen
Directie Kinderopvang De Basis

13 Bijlage 1

13.1 Ons dagritme

Voor baby's (tot 18 maanden) wordt de dagindeling voornamelijk bepaald door het individuele slaap- en voedingsritme van het kind. Hierbij volgen wij, in overleg met de ouders, zoveel mogelijk het ritme van thuis.

Voor peuters (18 maanden tot 4 jaar) hanteren we zoveel mogelijk een vaste dagindeling. Voor kinderen wordt de dag zo herkenbaar, het biedt hen houvast. Een vast dagritme is bijzonder belangrijk voor kinderen om een veilig en vertrouwd gevoel te krijgen.

Het dagprogramma bij De Basis is als volgt:

7.30-8:30 uur	Kinderen komen binnen, overdracht, afscheid nemen eventueel wordt er nog ontbeten.
9.00-9:30 uur	Vrij spelen of een rustige activiteit aan tafel.

9:30 uur	Fruit eten en drinken, liedje zingen
10.00 uur	Verschonen/naar de wc, baby's naar bed brengen
10.15 uur	Er wordt een ontwikkelingsgerichte activiteit aangeboden vanuit VVE Kiki daarna wordt er vrij gespeeld en of buiten gespeeld of in de gymzaal.
11.15 uur	baby's uit bed halen en evt. een fles geven
11.30-12.15 uur	opruimen en gezamenlijk de tafel dekken, brood eten en melk drinken, tafel afruimen
12.30 uur	verschonen/naar de wc, peuters gaan slapen
12.45-14.30 uur	voor de peuters die wakker zijn is er tijd voor een gerichte activiteit welke hen stimuleert in hun ontwikkeling. Voor de kleintjes die wakker zijn is er extra tijd om te knuffelen
14.45 uur	baby's evt. een fles geven en naar bed brengen, peuters uit bed halen
15.00 uur	Groente en drinken
15.15 uur	vrij spelen of activiteit (binnen of buiten)
16.00 uur	Fruit, groenten of yoghurt eten en drinken voor de kinderen die later wakker zijn geworden.
17.00 uur	Verschonen/naar de wc, vrij spelen
17.30-18.00 uur	Opruimen, kinderen worden opgehaald. Kinderen die later gehaald worden gaan aan tafel voor een versgekookte warme maaltijd.